

Samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar

1. janúar til 30. september 2019

Efnisyfirlit**Blaðsíða**

Helstu niðurstöður	1
Skýrsla bankaráðs og bankastjóra	2 - 3
Könnunaráritun óháðra endurskoðenda	4
Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019	6
Heildarafkoma samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019	6
Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2019	7
Eiginfjáryfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019	8
Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019	9 - 10
Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar	11 - 54

Lánshæfismat

BBB+

með neikvæðum horfum

Besti bankinn

Öflugt netöryggi

Nordic Financial CERT

Ábyrgar fjárfestingar

Jafnlaunavottun

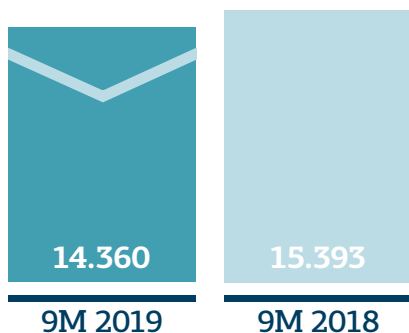
Góðir stjórnaðættir

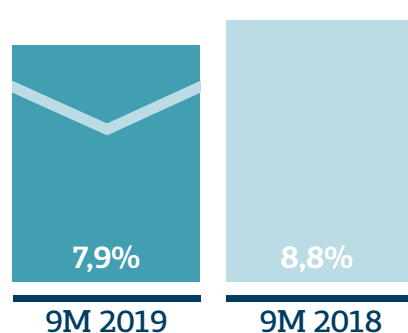
Helstu niðurstöður

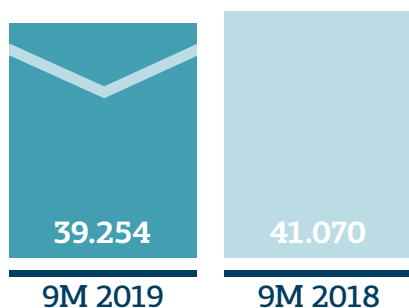
Hagnaður

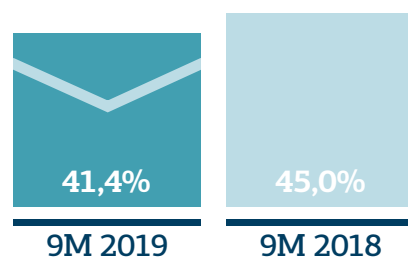
Arðsemi eiginfjár

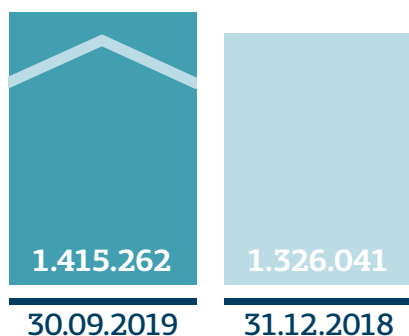
Rekstrartekjur samtals

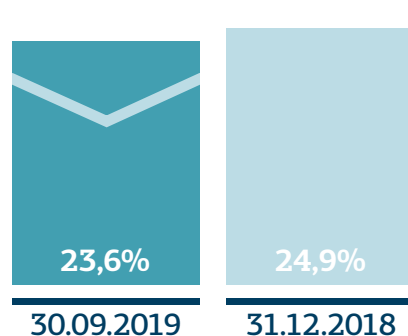
Kostnaðarhlutfall

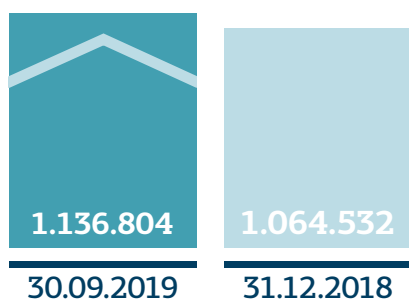
Heildareignir

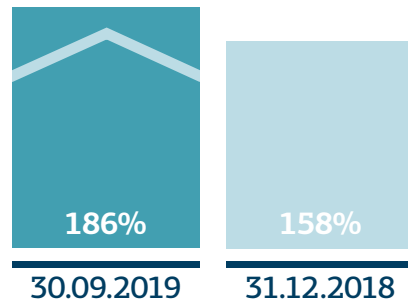
Eiginfjárlutfall alls

Útlán og kröfur á viðskiptavini

Heildarlausafjárþekja (LCR)

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Landsbankinn er leiðandi fjármálafyrirtæki hér á landi og býður einstaklingum, fyrirtækjum og fjárfestum upp á alhliða fjármálaþjónustu. Samandreginn árshlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. (hér eftir „Landsbankinn“ eða „bankinn“) fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2019 hefur að geyma árshlutareikning bankans og dótturfélaga (hér eftir „samstæðan“).

Rekstur tímabilsins

Hagnaður samstæðunnar á fyrstu níu mánuðum ársins 2019 var 14.360 milljónir króna. Í lok tímabilsins nam eigið fé samstæðunnar 243.860 milljónum króna og heildareignir námu 1.415.262 milljónum króna. Eiginfjárhlutfall samstæðunnar, reiknað samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki, var 23,6% í lok tímabilsins.

Áhættuþættir

Bókfært virði útlána til viðskiptavina hefur aukist um 6,8% það sem af er ári og er útlánaáætla bankans áfram vel innan marka áhættuvilja hans. Meðallíkur á vanefndum mælast nú um 2,5% fyrir safnið í heild sem er örlítið lægra en um síðustu áramót. Virðisrýrnun útlána á tímabilinu er hinsvegar umtalsvert meiri en á sama tímabili árið áður. Vænt útlánatap sem hlutfall af heildarútlánum stendur nokkurn veginn í stað frá áramótum, en eykst þó óverulega á þriðja ársfjórðungi.

Bankinn fylgist náið með og stýrir lausafjárahættu sinni bæði í heild og eins aðgreint í erlendar myntir og íslenskar krónur. Hlutfall heildarlausafjárþekju bankans í lok tímabilsins var 186%, samanborið við 158% í árslok 2018.

Markaðsáætla er áfram lág og vel innan marka áhættuvilja bankans.

Upplýsingar um hvernig áhættustjórnun samstæðunnar er háttað koma fram í skýringum við árshlutareikning bankans.

Horfur

Í kjölfar áfalla í ferðapjónustu og sjávarútvegi er nú útlit fyrir efnahagssamdrátt á yfirstandandi ári sem þó er gert er ráð fyrir að verði lítil og skammvinnur. Þrátt fyrir þenslu í efnahagslífinu á síðustu árum er hagkerfið nú í betra jafnvægi og sterkari stöðu en í lok fyrri þensluskeiða hér á landi. Tiltölulega hátt stýrivaxtastig, í samanburði við helstu viðskiptalönd, og góð staða ríkisfjármála gera það jafnframt að verkum að hægt er að beita hagstjórnartækjum með markvissari hætti og leggja grunn að sjálfbærri hagvaxtarþróun strax á næsta ári. Seðlabankinn hefur þegar brugðist við versnandi hagvaxtarhorfum með lækkun vaxta um samtals 1,25 prósentustig frá því í maí.

Annað

Á aðalfundi bankans, sem haldinn var þann 4. apríl 2019, var samþykkt tillaga bankaráðs um að greiða arð til hluthafa vegna rekstrarársins 2018 að fjárhæð 9.922 milljónir króna, sem samsvarar 0,42 krónu á hlut. Arðurinn átti að greiðast í tveimur jafnháum greiðslum, þ.e. þannig að hvor arðgreiðsla um sig samsvari 0,21 krónu á hlut, þann 10. apríl 2019 og 2. október 2019. Báðar arðgreiðslur hafa verið inntar af hendi til hluthafa í samræmi við ákvörðun fundarins.

Áritun og yfirlýsing bankaráðs og bankastjóra

Samandreginn árshlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2019 er gerður á grundvelli áframhaldandi rekstrarhæfis í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna um ársreikninga.

Það er álit okkar að samandreginn árshlutareikningur Landsbankans hf. gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á fyrstu níu mánuðum ársins 2019; af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 30. september 2019 og af breytingum á handbæru fé á fyrstu níu mánuðum ársins 2019.

Það er enn fremur álit okkar að samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar lýsi megin áhættum og óvissuþáttum sem stöðja að samstæðunni.

Bankaráð og bankastjóri staðfesta hér með samandreginn árshlutareikning samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2019 með áritun sinni.

Reykjavík, 24. október 2019

Bankaráð

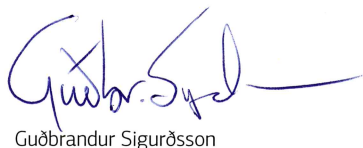

Helga Björk Eiríksdóttir

formaður bankaráðs

Berglind Svavarsdóttir

Guðbrandur Sigurðsson

Sigríður Benediktsdóttir

Einar Þór Bjarnason

Hersir Sigurgeirsson

Þorvaldur Jacobsen

Bankastjóri

Lilja Björk Einarsdóttir

Könnunaráritun óháðra endurskoðenda

Til bankaráðs og hluthafa Landsbankans hf.

Inngangur

Við höfum kannað meðfylgjandi samandreginn samstæðuárshlutareikning Landsbankans hf. (hér eftir árshlutareikningur) fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2019, sem hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Bankaráð og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu á samandregnum árshlutareikningi í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal um árshlutareikninga, IAS 34, sem samþykktur hefur verið af Evrópusambandinu. Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um samandregna árshlutareikninginn og er byggð á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410 um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Könnun árshlutareiknings felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum, ásamt greiningum og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit á árshlutareikningnum.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að samandreginn árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu bankans á tímabilinu 1. janúar – 30. september 2019, efnahag bankans 30. september 2019 og breytingu á handbæru fé á tímabilinu 1. janúar – 30. september 2019, í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal um árshlutareikninga, IAS 34, sem samþykktur hefur verið af Evrópusambandinu.

Reykjavík 24. október 2019

Grant Thornton endurskoðun ehf.

Davíð Arnar Einarsson
Löggiltur endurskoðandi

J. Sturla Jónsson
Löggiltur endurskoðandi

Þessi síða er vísitandi höfð auð.

Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019

Skýringar		2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
6	Vaxtatekjur Vaxtagjöld	16.874 (7.243)	17.622 (7.252)	55.328 (25.238)	49.997 (20.151)
	Hreinar vaxtatekjur	9.631	10.370	30.090	29.846
7	Hrein virðisbreyting	(1.056)	(89)	(3.428)	1.638
	Hreinar vaxtatekjur eftir hreina virðisbreytingu	8.575	10.281	26.662	31.484
8	Þjónustutekjur Þjónustugjöld	2.784 (826)	2.565 (639)	8.548 (2.454)	7.951 (2.149)
	Hreinar þjónustutekjur	1.958	1.926	6.094	5.802
9	Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	649	(151)	5.867	1.712
10	Hreinn gengismunur	(39)	(352)	(284)	(821)
11	Aðrar tekjur og (gjöld)	211	348	915	2.893
	Aðrar rekstrartekjur	821	(155)	6.498	3.784
	Rekstrartekjur samtals	11.354	12.052	39.254	41.070
12	Laun og launatengd gjöld	3.284	3.222	10.653	10.754
13	Annar rekstrarkostnaður	2.167	2.353	7.029	6.975
	Rekstrargjöld samtals	5.451	5.575	17.682	17.729
	Hagnaður fyrir skatta	5.903	6.477	21.572	23.341
14	Tekjuskattur	(1.591)	(1.615)	(4.072)	(5.116)
15	Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(1.065)	(1.082)	(3.140)	(2.832)
	Hagnaður tímabilsins	3.247	3.780	14.360	15.393
	Hagnaður tímabilsins tilheyrir:				
	Hluthöfum bankans	3.247	3.780	14.360	15.393
	Hlutdeild minnihluta	0	0	0	0
	Hagnaður tímabilsins	3.247	3.780	14.360	15.393
36	Hagnaður á hlut				
	Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,14	0,16	0,61	0,65

Heildarafkoma samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019

Skýringar		2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
	Hagnaður tímabilsins	3.247	3.780	14.360	15.393
	Önnur heildarafkoma tímabilsins eftir skatta	0	0	0	0
	Heildarafkoma tímabilsins	3.247	3.780	14.360	15.393

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2019

Skýringar		30.9.2019	31.12.2018
Eignir			
19, 55	Sjóður og innstæður í Seðlabanka	56.680	70.854
16, 20	Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	96.786	77.058
16, 21	Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	29.150	23.547
16, 22	Afleiðusamningar	2.528	1.923
23, 55	Útlán og kröfur á lánastofnanir	71.222	71.385
24, 55	Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.136.804	1.064.532
	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	1.445	1.453
	Rekstrarfjármunir	5.975	5.548
	Óefnislegar eignir	2.338	2.622
32	Skatteign	34	134
27	Aðrar eignir	11.156	5.655
28	Eignir í sölumeðferð	1.144	1.330
Eignir samtals		1.415.262	1.326.041
Skuldir			
29	Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	47.860	34.609
30	Innlán frá viðskiptavinum	703.762	693.043
22	Afleiðusamningar og skortstöður	5.900	6.546
31, 55	Lántaka	366.337	314.412
33	Aðrar skuldir	34.080	24.451
28	Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	30	30
34	Víkjandi lántökur	13.433	13.340
Skuldir samtals		1.171.402	1.086.431
35	Eigið fé		
	Hlutfé	23.625	23.625
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.630	120.630
	Varasjóðir	13.624	12.130
	Óráðstafað eigið fé	85.981	83.225
Eigið fé samtals		243.860	239.610
Skuldir og eigið fé samtals		1.415.262	1.326.041

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Eiginfjárfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019

Skýringar

Hluthafar bankans									
Varasjóðir*									
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarfélagum fram greiddan arð									
Gangvirðisbreytingar fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning									
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2019	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Lögbundinn			Óráðstafað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Samtals
Eigið fé 31. desember 2018	23.625	120.630	6.000	5.153	977	83.225	239.610		239.610
4 Áhrif innleiðingar IFRS 16 þann 1. janúar 2019						(188)	(188)		(188)
Uppfært eigið fé 1. janúar 2019	23.625	120.630	6.000	5.153	977	83.037	239.422	0	239.422
Hagnaður tímabilsins						14.360	14.360		14.360
Flutt (af) á bundið óráðstafað eigið fé				(2.680)	4.174	(1.494)	0		0
Úthlutaður arður						(9.922)	(9.922)		(9.922)
35 Eigið fé 30. september 2019	23.625	120.630	6.000	2.473	5.151	85.981	243.860	0	243.860
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2018									
Eigið fé 31. desember 2017	23.640	120.764	6.000	2.949	3.953	88.751	246.057		246.057
Áhrif innleiðingar IFRS 9 þann 1. janúar 2018						(482)	(482)		(482)
Áhrif innleiðingar IFRS 15 þann 1. janúar 2018						(254)	(254)		(254)
Uppfært eigið fé 1. janúar 2018	23.640	120.764	6.000	2.949	3.953	88.015	245.321	0	245.321
Hagnaður tímabilsins						15.393	15.393		15.393
Flutt á bundið óráðstafað eigið fé				1.220	(994)	(226)	0		0
Úthlutaður arður						(24.822)	(24.822)		(24.822)
35 Eigið fé 30. september 2018	23.640	120.764	6.000	4.169	2.959	78.360	235.892	0	235.892

*Í samræmi við lög um hlutafélög nr. 2/1995 og lög um ársreikninga nr. 3/2006

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019

Skýringar	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Rekstrarhreyfingar		
Hagnaður tímabilsins	14.360	15.393
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi	(24.250)	(25.326)
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum	(108.186)	(30.917)
Innheimtar vaxtatekjur	51.174	45.820
Greidd vaxtagjöld	(7.441)	(5.934)
Fenginn arður	1.401	2.345
Greiddur tekjuskattur og sérstakur fjársýsluskattur fjármálafyrirtækja	(4.033)	(3.386)
Handbært fé til rekstrar	(76.975)	(2.005)
Fjárfestingahreyfingar		
Fjárfesting í hlutdeildarfélögum	-	(85)
Keyptir rekstrarfjármunir	(768)	(376)
Seldir rekstrarfjármunir	12	240
Keyptar óefnislegar eignir	(34)	(43)
Seldar óefnislegar eignir	-	10
Fjárfestingahreyfingar	(790)	(254)
Fjármögnunahreyfingar		
Lántaka	71.003	30.641
Endurgreiðsla á lántöku	(27.591)	(13.962)
Víkjandi lán	-	12.791
Endurgreiðsla á víkjandi lánum	-	(10)
Greidd húsaleiga	(435)	-
Greiddur arður	(4.961)	(24.822)
Fjármögnunahreyfingar	38.016	4.638
Handbært fé í upphafi tímabilsins	81.723	53.174
Breyting á handbæru fé	(39.749)	2.379
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(64)	(1.103)
Handbært fé í lok tímabilsins	41.910	54.450
Fjárfestinga- og fjármögnunahreyfingar sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi		
Samþykktur arður til hluthafa	(4.961)	-
Ógreiddur arður til hluthafa	4.961	-
Handbært fé sundurliðað		
19 Sjóður og innstæður í Seðlabanka	56.680	61.155
23 Innstæður hjá lánastofnunum	15.440	26.007
19 Almenn og sértæk bindiskylda við Seðlabanka	(35.723)	(32.712)
Handbært fé í lok tímabilsins	36.397	54.450

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2019

Skýringar		2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi			
6	Hreinar vaxtatekjur	(30.090)	(29.846)
7	Virðisbreyting útlána, krafna, ábyrgða og annarra eigna	3.428	(509)
7	Breyting á framlagi vegna taps af gengistryggðum útlánnum og kröfum á viðskiptavini	-	(1.129)
9	Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum metnum á gangvirði	(5.867)	(1.712)
10	Hreinn gengismunur	348	1.924
	Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	(3)	(121)
	Hagnaður af sölu fullnustueigna	(9)	(2.322)
	Afskriftir	1.009	660
	Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi með hlutdeildaraðferð	(278)	(219)
14	Tekjuskattur	4.072	5.116
15	Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	3.140	2.832
		(24.250)	(25.326)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum			
	Breytingar á bindiskyldu við Seðlabanka	(168)	(475)
	Breytingar á markaðsskuldabréfum og hlutabréfum	(20.064)	29.212
	Breytingar á afleiðum	(3)	-
	Breytingar á útlánnum og kröfum á lánastofnanir	(23.995)	(41.240)
	Breytingar á útlánnum og kröfum á viðskiptavini	(67.068)	(98.633)
	Breytingar á öðrum eignum	(2.827)	(500)
	Breytingar á eignum í sölumeðferð	196	(61)
	Breytingar á skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka	12.500	2.525
	Breytingar á innlánum frá viðskiptavinum	(2.054)	75.998
	Breytingar á tekjuskattskuldbindingu	100	(128)
	Breytingar á öðrum skuldum	(4.803)	2.368
	Breyting á skuldum vegna eigna í sölumeðferð	-	17
		(108.186)	(30.917)

Breyting á skuldum vegna fjármögnunarhreyfinga

	1.1.2019	Greiðslu- flæði	Hreyfingar sem hafa ekki áhrif á greiðslufæði			30.9.2019
			Áfallnir vextir	Gengis- munur	Gangvirðis- breyting	
Veðtryggð skuldabréf	106.309	23.239	5.081	-	-	134.629
Óveðtryggð skuldabréf	100.807	19.970	631	(366)	-	121.042
Óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	84.634	(996)	1.081	919	925	86.563
Víxlaútgáfa	2.705	748	110	-	-	3.563
Önnur óveðtryggð lántaka	19.958	(605)	28	1.159	-	20.540
Víkjandi lán	13.340	-	(95)	188	-	13.433
Samtals	327.753	42.356	6.836	1.900	925	379.770
	1.1.2018	Greiðslu- flæði	Áfallnir vextir	Gengis- munur	Gangvirðis- breyting	30.9.2018
Veðtryggð skuldabréf	70.253	19.874	3.556	-	-	93.683
Óveðtryggð skuldabréf	113.420	(652)	1.044	3.084	-	116.896
Óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	78.065	(866)	941	2.540	170	80.850
Víxlaútgáfa	7.433	(3.609)	260	-	-	4.084
Önnur óveðtryggð lántaka	12.703	(542)	(17)	706	-	12.850
Víkjandi lán	77	12.781	27	(10)	-	12.875
Samtals	281.951	26.986	5.811	6.320	170	321.238

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Skýring	Blaðsíða	Skýring	Blaðsíða
Almennt		Aðrar skýringar	
1 Upplýsingar um félagið og samstæðuna.....	12	36 Hagnaður á hlut	30
2 Grundvöllur reikningsskilanna.....	12	37 Málaferli.....	30
3 Mikilvægar reikningsskilaaðferðir.....	12	38 Hlutdeild í dótturfélögum.....	31
4 Áhrif við innleiðingu á IFRS 16 - Leigusamningar.....	12	39 Viðskipti við tengda aðila.....	31-32
5 Starfspættir.....	13-14	40 Atburðir eftir reikningsskiladag.....	32
Skýringar við rekstrarreikning		Eiginfjárstýring	
6 Hreinar vaxtatekjur.....	15	41 Eiginfjákröfur.....	32-33
7 Hrein virðisbreyting	15	42 Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll	33
8 Hreinar þjónustutekjur.....	16	43 Vogunarhlutfall.....	34
9 Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum		Áhættustýring	
á gangvirði.....	16	Útlánaáhætta	
10 Hreinn gengismunur.....	16	44 Hámarks útlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum.....	35-36
11 Aðrar tekjur og (gjöld).....	16	45 Tryggingar og veðhlutföll	37
12 Laun og launatengd gjöld.....	17	46 Tegundir trygginga.....	38
13 Annar rekstrarkostnaður.....	17	47 Gæði útlána og krafna.....	39
14 Tekjuskattur	17	48 Útlán og kröfur eftir stöðu vanskila.....	40
15 Skattur á heildarskuldur fjármálaþyrtinga.....	17	49 Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig.....	41
Skýringar við efnahagsreikning		50 Virðisrýrnun útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinum	
16 Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda.....	18-19	og annarra fjáreigna.....	42-43
17 Gangvirði fjáreigna og fjárskulda.....	20	51 Stórar áhættuskuldbindingar.....	43
18 Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati	20-21	52 Markaðsskuldbréf og önnur verðbréf með föstum tekjum.....	44
19 Sjóður og innstæður í Seðlabanka.....	21	53 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda	44-45
20 Markaðsskuldbréf og önnur verðbréf með föstum tekjum.....	22	Lausafjáráhætta	
21 Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum.....	22	54 Stýring lausafjáráhættu.....	45-46
22 Afleiðusamningar og skortstöður.....	23-24	55 Veðsettar eignir.....	46-47
23 Útlán og kröfur á lánastofnanir.....	24	Markaðsáhætta	
24 Útlán og kröfur á viðskiptavinum.....	25	56 Stýring markaðsáhættu.....	47
25 Útlán og kröfur á viðskiptavinum á afskrifuðu kostnaðarverði.....	25	57 Hlutabréfaáhætta.....	47
26 Útlán og kröfur á viðskiptavinum metin á gangvirði í gegnum		58 Vaxtaáhætta.....	48
rekstrarreikning.....	25	59 Verðtryggingaráhætta (öll söfn).....	49
27 Aðrar eignir.....	25	Gjaldeyrissáhætta	
28 Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð.....	25	60 Gjaldeyrissáhætta (öll söfn).....	50
29 Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	26	61 Samþjöppun gjaldeyrissáhættu	50
30 Innlán frá viðskiptavinum	26	62 Gengi erlendra gjaldmiðla.....	51
31 Lántaka.....	26-27	Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	
32 Skatteign og skattskuld.....	27-28	63 Breyting á reikningsskilaaðferðum.....	52
33 Aðrar skuldir.....	28	Lykiltölur samstæðunnar	
34 Víkjandi lántökur.....	28	64 Rekstur eftir ársfjórðungum	53
35 Eigið fé.....	29	65 Lykiltölur og hlutföll.....	54

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Almennt

1. Upplýsingar um félagið og samstæðuna

Landsbankinn hf. (hér eftir „bankinn“ eða „Landsbankinn“) var stofnaður 7. október 2008. Bankinn er hlutafélag með takmarkaða ábyrgð, stofnað og skráð á Íslandi og með aðsetur þar. Bankinn starfar samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002. Fjármálaeftirlitið (FME) hefur eftirlit með bankanum á grundvelli laga nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Skráð aðsetur bankans er Austurstræti 11, 155 Reykjavík.

Samstæðuárshlutareikningur bankans fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2019 tekur til bankans og dótturfélaga hans (saman nefnd „samstæðan“ og hvert fyrir sig „samstæðufélag“). Meginstarfsemi samstæðunnar er á sviði fyrirtækja- og viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskipta, eignastýringar og annarrar tengdrar þjónustu. Samstæðan starfar eingöngu á Íslandi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Árshlutareikningur samstæðunnar fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2019 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðalinn IAS 34 „Árshlutareikningsskil“, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu. Árshlutareikningurinn er jafnframt gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og reglur um reikningsskil lánastofnana nr. 834/2003.

Árshlutareikningur samstæðunnar var samþykktur af bankaráði og bankastjóra þann 24. október 2019.

Árshlutareikningur samstæðunnar inniheldur ekki jafn ítarlegar upplýsingar og ársreikningur og skal lesinn í samhengi við ársreikning samstæðunnar fyrir reikningsárið 2018 sem nálgast má á heimasíðu bankans, www.landsbankinn.is.

Rekstrarhæfi

Stjórnendur bankans hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi samstæðunnar og hafa eðlilegar væntingar um að samstæðan hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Árshlutareikningur samstæðunnar er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Starfrækslugjaldmiðill bankans og félaga innan samstæðunnar er íslensk króna (ISK). Allar fjárhæðir eru birtar í íslenskum krónum, námundað að næstu milljón, nema annað komi fram.

Mat og ákvarðanir

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í árshlutareikningnum. Endanlegar niðurstöður kunna hins vegar að vera frábrugðnar þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrifin af breytingum á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum, sem settar eru fram í árshlutareikningi samstæðunnar, hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir sambærileg viðskipti og önnur atvik við líkar aðstæður. Reikningsskilaaðferðirnar sem beitt er í árshlutareikningnum eru þær sömu og í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2018, að undanskildum áhrifum innleiðingar IFRS 16 Leigusamningar, sjá skýringu 63.

4. Áhrif við innleiðingu á IFRS 16 - Leigusamningar

Við upphaf innleiðingar IFRS 16 er annars vegar færður í reikningsskilum nýtingarréttur eigna að fjárhæð 2.595 milljónir króna og hins vegar leiguskuldir að fjárhæð 2.829 milljónir króna. Mismunurinn er færður í reikningsskilum á óráðstafað eigið fé að teknu tilliti til skatta.

Við mat á leiguskuldum voru leigusamningar núvirtir með ávöxtunarkröfu 1. janúar 2019, 3,0% fyrir verðtryggða samninga og 6,0% fyrir óverðtryggða samninga.

1 janúar 2019

Rekstrarleiguskuldbindingar þann 31. desember 2018, samkvæmt samstæðuársreikningi bankans	3.346
Undanskildir leigusamningar þar sem eftirstandandi leigutími er skemmri en 12 mánuði	(11)
Áhrif af notkun ávöxtunarkröfu	(506)
Leiguskuld staða þann 1. janúar 2019	2.829

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

5. Starfspættir

Niðurstöður starfspáttanna eru birtar í samræmi við skýrslur til bankastjóra og bankaráðs. Bankaráð og bankastjóri bera ábyrgð á ráðstöfun fjármuna til starfspáttanna sem og mati á rekstrarárangri þeirra.

Í lok uppgjörstímabilsins eru helstu tekjusið samstæðunnar fjögur talsins:

- **Einstaklingssvið** býður einstaklingum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum utan höfuðborgarsvæðisins upp á fjármálaþjónustu í gegnum stafrænar þjónustuleiðir, bæði í gegnum netbanka og smáforrit, ásamt því að veita þjónustu í gegnum útibúanet bankans og reka þjónustuver.
- **Fyrirtækjasvið** býður stórfyrirtækjum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum á höfuðborgarsvæðinu upp á fjármálaþjónustu og sér um rekstur fyrirtækjabanka þar sem boðið er upp á rafræna bankaþjónustu.
- **Markaðir** bjóða upp á þjónustu er snýr að sölu og miðlun verðbréfa, gjaldeyris og afleiða, útboðum skuldabréfa- og hlutabréfa, peningamarkaðslánum og veita ráðgjafarþjónustu, ásamt því að sinna viðskiptavakt með skráð verðbréf og gjaldeyri. Markaðir bjóða einnig upp á viðtækt vöruúrval og þjónustu á sviði einkabankaþjónustu og eignastýringar fyrir einstaklinga, fyrirtæki og fagfjárfesta. Landsbréf hf., dótturfélag bankans, fellur undir starfspáttauppgjör Markaða.
- **Fjárstýring** hefur umsjón með fjármögnun, lausafjárstýringu og viðskiptavakt á peningamarkaði og ákvarðar verðlagningu fjármagns innan bankans. Fjárstýring stýrir einnig gengis-, vaxta- og verðtryggingaráhættu bankans, innan þeirra marka sem sett eru af bankaráði.

Undir aðra starfspætti falla stoðdeildirnar Fjármál (að undanskilinni Fjárstýringu), Áhættustýring, Upplýsingatækni og Skrifstofa bankastjóra, sem samanstendur af Mannauði, Markaðsmálum og samskiptum og Regluvörslu. Innri endurskoðun bankans fellur einnig undir aðra starfspætti en hún er sjálfstæð og heyrir undir bankaráð.

Jöfnunarfærslur samanstanda af jöfnun innbyrðis viðskipta og rekstrarliðum sem ekki er unnt að heimfæra á starfspætti.

Stjórnunarkostnaði stoðeilda samstæðunnar er deilt niður á viðeigandi starfspætti á grundvelli undirliggjandi kostnaðarvaka. Kostnaði er deilt út á viðskiptaeiningarnar á markaðsverði. Þjónusta og viðskipti sem stoðdeildirnar veita viðskiptaeiningunum eru gerð upp á einingaverði eða eins og um viðskipti milli óskyldra aðila væri að ræða, á grundvelli notkunar eða unninna verka.

Eftirfarandi tafla sýnir fjárhagslega frammistöðu hvers starfspáttar, eins og þær upplýsingar sem birtar eru í innanhússkýrslum til stjórnenda um hagnað (tap) starfspáttanna fyrir skatta. Í þessum skýrslum eru allir liðir rekstrarreikningsins birtir nettó en ekki brúttó, þar með talið vaxtatekjur og vaxtagjöld. Verðlagning milli starfspáttanna er eins og um væri að ræða viðskipti milli óskyldra aðila.

Tekjur af viðskiptum við hvern einstakan ytri viðskiptavin voru innan við 10% af heildartekjum samstæðunnar á tímabilinu frá 1. janúar til 30. september 2019 og á samsvarandi tímabili 2018.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

5. Starfsþættir (framhald)

1. janúar - 30. september 2019	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárstýring	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
Hreinar vaxtatekjur	12.580	14.273	534	2.702	(24)	25	30.090
Hrein virðisbreyting	(638)	(2.791)	(2)	3	-	-	(3.428)
Hreinar þjónustutekjur	3.115	504	2.716	(214)	141	(168)	6.094
Aðrar tekjur og (gjöld)	706	99	(446)	5.979	209	(49)	6.498
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	15.763	12.085	2.802	8.470	326	(192)	39.254
Rekstrargjöld samtals	(4.939)	(1.591)	(1.737)	(1.043)	(8.553)	181	(17.682)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar og skatta	10.824	10.494	1.065	7.427	(8.227)	(11)	21.572
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfsþátta	(3.430)	(2.063)	(1.111)	(637)	7.241	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	7.394	8.431	(46)	6.790	(986)	(11)	21.572
Hreinar tekjur (gjöld) vegna ytri viðskipta	20.641	19.567	2.508	(3.531)	261	-	39.446
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(4.878)	(7.482)	294	12.001	65	-	0
Rekstrartekjur samtals	15.763	12.085	2.802	8.470	326	0	39.446
30. september 2019							
Eignir samtals	492.406	604.760	15.182	582.593	20.976	(300.655)	1.415.262
Skuldir samtals	449.592	491.433	9.936	500.120	20.976	(300.655)	1.171.402
Úthlutað eigið fé	42.814	113.327	5.246	82.473	-		243.860

1. janúar - 30. september 2018	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárstýring	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
Hreinar vaxtatekjur	11.045	13.788	433	4.528	19	33	29.846
Hrein virðisbreyting	633	1.001	-	4	-	-	1.638
Hreinar þjónustutekjur	2.619	581	2.845	(245)	165	(163)	5.802
Aðrar tekjur og (gjöld)	379	(38)	(1.158)	2.093	2.566	(58)	3.784
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	14.676	15.332	2.120	6.380	2.750	(188)	41.070
Rekstrargjöld samtals	(4.871)	(1.459)	(1.679)	(1.356)	(8.539)	175	(17.729)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar og skatta	9.805	13.873	441	5.024	(5.789)	(13)	23.341
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfsþátta	(3.658)	(2.188)	(1.107)	(618)	7.571	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	6.147	11.685	(666)	4.406	1.782	(13)	23.341
Hreinar tekjur vegna ytri viðskipta	19.355	22.048	1.827	(4.693)	2.721	-	41.258
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(4.679)	(6.716)	293	11.073	29	-	0
Rekstrartekjur samtals	14.676	15.332	2.120	6.380	2.750	0	41.258
30. september 2018							
Eignir samtals	468.313	562.848	17.278	540.833	13.326	(285.393)	1.317.205
Skuldir samtals	425.233	455.670	10.394	462.083	13.326	(285.393)	1.081.313
Úthlutað eigið fé	43.080	107.178	6.884	78.750	-		235.892

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Skýringar við rekstrarreikning

6. Hreinar vaxtatekjur

	1.7-30.9.2019			1.7-30.9.2018		
	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals
Vaxtatekjur						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	383	-	383	301	9	310
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	51	-	51	215	-	215
Útlán og kröfur á lánaðstofnanir	61	-	61	9	-	9
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	15.816	148	15.964	16.932	127	17.059
Aðrar vaxtatekjur	9	406	415	29	-	29
Samtals	16.320	554	16.874	17.486	136	17.622
Vaxtagjöld						
Innlán frá lánaðstofnunum og Seðlabanka	(274)	-	(274)	(70)	-	(70)
Innlán frá viðskiptavinum	(3.926)	-	(3.926)	(4.943)	-	(4.943)
Lántaka	(2.353)	(2)	(2.355)	(2.192)	(19)	(2.211)
Önnur vaxtagjöld	(21)	(561)	(582)	-	-	0
Víkjandi lán	(106)	-	(106)	(28)	-	(28)
Samtals	(6.680)	(563)	(7.243)	(7.233)	(19)	(7.252)
Hreinar vaxtatekjur	9.640	(9)	9.631	10.253	117	10.370

	1.1-30.9.2019			1.1-30.9.2018		
	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals
Vaxtatekjur						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	1.375	14	1.389	1.357	12	1.369
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	193	-	193	739	-	739
Útlán og kröfur á lánaðstofnanir	194	-	194	40	-	40
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	51.311	440	51.751	47.525	287	47.812
Aðrar vaxtatekjur	93	1.708	1.801	37	-	37
Samtals	53.166	2.162	55.328	49.698	299	49.997
Vaxtagjöld						
Innlán frá lánaðstofnunum og Seðlabanka	(837)	-	(837)	(210)	-	(210)
Innlán frá viðskiptavinum	(14.005)	-	(14.005)	(13.764)	-	(13.764)
Lántaka	(7.505)	(1.031)	(8.536)	(5.877)	(233)	(6.110)
Önnur vaxtagjöld	(140)	(1.380)	(1.520)	(37)	-	(37)
Víkjandi lán	(340)	-	(340)	(30)	-	(30)
Samtals	(22.827)	(2.411)	(25.238)	(19.918)	(233)	(20.151)
Hreinar vaxtatekjur	30.339	(249)	30.090	29.780	66	29.846

Samtals hreinar vaxtatekjur, reiknaðar með aðferð virkra vaxta, námu 30.089 milljónum króna á fyrstu níu mánuðum ársins 2019, samanborið við 29.842 milljónir króna á sama tímabili 2018.

7. Hrein virðisbreyting

	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Virðisbreyting útlána og krafna viðskiptavina og lánaðstofnana	(1.047)	(89)	(3.454)	509
Hrein virðisbreyting annarra fjáreigna	(9)	-	26	-
Breyting á framlagi vegna gengistryggðra útlána og krafna á viðskiptavinum	-	-	-	1.129
Hrein virðisbreyting	(1.056)	(89)	(3.428)	1.638
Hrein virðisbreyting eftir tegund viðskiptavina				
Lánaðstofnanir	-	-	1	(4)
Einstaklingar	(133)	(142)	(244)	356
Fyrirtæki	(923)	53	(3.185)	1.286
Hrein virðisbreyting	(1.056)	(89)	(3.428)	1.638

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

8. Hreinar þjónustutekjur

	1.7-30.9 2019			1.7-30.9 2018		
	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur
Markaðsviðskipti	834	(137)	697	833	(145)	688
Útlán og ábyrgðir	216	-	216	241	-	241
Greiðslukort	1.217	(540)	677	949	(350)	599
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	227	(43)	184	231	(41)	190
Annað	290	(106)	184	311	(103)	208
Samtals	2.784	(826)	1.958	2.565	(639)	1.926

	1.1-30.9 2019			1.1-30.9 2018		
	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur
Markaðsviðskipti	2.863	(459)	2.404	2.950	(473)	2.477
Útlán og ábyrgðir	625	-	625	654	-	654
Greiðslukort	3.585	(1.498)	2.087	2.826	(1.235)	1.591
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	677	(127)	550	684	(121)	563
Annað	798	(370)	428	837	(320)	517
Samtals	8.548	(2.454)	6.094	7.951	(2.149)	5.802

9. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði				
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	582	112	1.225	(117)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	30	218	3.985	2.180
Afleiður og undirliggjandi áhættuvarnir	257	(735)	860	(640)
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	19	53	91	(90)
Hreint (tap) hagnaður af gangvirðisvörn	(239)	201	(294)	379
Samtals	649	(151)	5.867	1.712

10. Hreinn gengismunur

	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Eignir				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	8	(2)	78	(18)
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	(1.390)	2.478	2.152	2.304
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	(88)	16	(78)	30
Afleiðusamningar	(1.753)	(91)	(2.896)	(3.302)
Útlán og kröfur á lánastofnanir	(3.494)	2.698	1.276	2.780
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	(8.038)	7.117	4.809	7.179
Aðrar eignir	(150)	41	(136)	(143)
Samtals	(14.905)	12.257	5.205	8.830
Skuldir				
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	43	-	25	-
Innlán frá viðskiptavinum	3.092	(3.336)	(3.509)	(3.524)
Lántaka	11.174	(9.360)	(1.712)	(6.330)
Aðrar skuldir	(98)	75	(105)	193
Víkjandi lán	655	12	(188)	10
Samtals	14.866	(12.609)	(5.489)	(9.651)
Hreinn gengismunur	(39)	(352)	(284)	(821)

11. Aðrar tekjur og (gjöld)

	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Skýring				
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	1	14	3	129
(Tap) hagnaður af fullnustueignum	28	11	9	2.322
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélag	125	228	278	449
Annað	116	95	625	(7)
Samtals	211	348	915	2.893

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

12. Laun og launatengd gjöld

	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Launagreiðslur	2.472	2.403	8.183	8.295
Framlög í lífeyrissjóði	413	412	1.240	1.219
Tryggingagjald	213	221	637	652
Sérstakur fjársýsluskattur á laun	177	178	531	524
Önnur launatengd gjöld	9	8	62	64
Samtals	3.284	3.222	10.653	10.754

13. Annar rekstrarkostnaður

	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Hugbúnaður og upplýsingatækni	488	526	1.703	1.569
Fasteignir og húsbúnaður	226	221	687	653
Auglýsingar og markaðssetning	194	179	583	590
Rekstrarleiga	1	148	16	438
Eftirlitsgjöld til FME	119	152	363	459
Framlag til umboðsmanns skuldara	19	25	58	76
Endurskoðun og tengd þjónusta	4	17	80	92
Önnur sérfræðiþjónusta	122	152	417	375
Afskriftir	331	219	1.009	660
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	244	339	863	981
Annar rekstrarkostnaður	419	375	1.250	1.082
Samtals	2.167	2.353	7.029	6.975

14. Tekjuskattur

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning sem hér segir:

	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Tekjuskattur til greiðslu	(3.130)	(4.145)
Sérstakur fjársýsluskattur	(845)	(1.022)
Mismunur á álöðum og reiknuðum tekjuskatti fyrra árs	3	(78)
Breyting á tímabundnum mismun skatteigna/-skulda	(100)	129
Samtals	(4.072)	(5.116)

Reiknaður tekjuskattur af hagnaði fyrir skatta (virkur tekjuskattur) er frábrugðinn útreiknuðum tekjuskatti í samræmi við tekjuskattshlutfall lögaðila sem hér segir:

	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Hagnaður fyrir skatta	21.572	23.341
Sérstakur skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(3.140)	(2.832)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	18.432	20.509
Tekjuskattur reiknaður út frá skatthlutfalli lögaðila	20,0% (3.686)	20,0% (4.102)
Sérstakur fjársýsluskattur	4,6% (845)	5,0% (1.022)
Óskattskyldar tekjur	(6,5%) 1.194	(3,4%) 703
Ófrádráttarþær gjöld	4,0% (745)	3,2% (667)
Annað	(0,1%) 10	0,1% (28)
Virkur tekjuskattur samtals	22,1% (4.072)	24,9% (5.116)

15. Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja

	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Sérstakur skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(3.140)	(2.832)

Skýringar við samstæðuársreikning

Skýringar við efnahagsreikning

16. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IFRS 9 ber að skipta fjáreignum í flokka sem endurspeglja sjóðstreymiseinkenni þeirra og markmið þess viðskiptalíkans sem fjáreignunum er stýrt eftir. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði
- Fjáreignir tilskildar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning
- Fjáreignir tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning
- Fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði
- Fjárskuldir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 30. september 2019:

		Bókfært virði					Gangvirði				
		Gangvirði í gegnum rekstrarreikning									
		Afskrifað			Aðrar						
30. september 2019		Skýr.	kostnaðarverð	Tilskildar	Tilgreindar	fjárskuldir	Samtals	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Fjáreignir metnar á gangvirði											
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	-	2.810	-	-	2.810	-	2.810	-	2.810	
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	-	82.367	10.353	-	92.720	83.403	9.122	195	92.720	
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	21	-	29.150	-	-	29.150	12.748	-	16.402	29.150	
Afleiðusamningar	22	-	2.528	-	-	2.528	-	2.528	-	2.528	
Útlán og kröfur á viðskiptavinum		-	10.076	-	-	10.076	-	-	10.076	10.076	
		0	126.931	10.353	0	137.284	96.151	14.460	26.673	137.284	
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði											
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	53.870	-	-	-	53.870	-	53.870	-	53.870	
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	4.066	-	-	-	4.066	-	4.223	-	4.223	
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	71.222	-	-	-	71.222	-	71.222	-	71.222	
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	1.126.728	-	-	-	1.126.728	-	1.131.885	-	1.131.885	
Aðrar fjáreignir		10.129	-	-	-	10.129	-	10.129	-	10.129	
		1.266.015	0	0	0	1.266.015	0	1.271.329	0	1.271.329	
Fjárskuldir metnar á gangvirði											
Afleiðusamningar	22	-	3.680	-	-	3.680	-	3.680	-	3.680	
Skortstöður	22	-	2.220	-	-	2.220	2.220	-	-	2.220	
		0	5.900	0	0	5.900	2.220	3.680	0	5.900	
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði											
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	29	-	-	-	47.860	47.860	-	47.860	-	47.860	
Innlán frá viðskiptavinum	30	-	-	-	703.762	703.762	-	704.042	-	704.042	
Lántaka	31	-	-	-	366.337	366.337	-	375.735	-	375.735	
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	13.968	13.968	-	13.968	-	13.968	
Víkjandi lántökur	34	-	-	-	13.433	13.433	-	13.538	-	13.538	
		0	0	0	1.145.360	1.145.360	0	1.155.143	0	1.155.143	

Skýringar við samstæðuársreikning

16. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 31. desember 2018:

		Bókfært virði					Gangvirði			
		Gangvirði í gegnum rekstrarreikning								
		Afskrifað				Aðrar				
31. desember 2018	Skýr.	kostnaðarverð	Tilskildar	Tilgreindar	fjárskuldir	Samtals	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Fjáreignir metnar á gangvirði										
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	-	63.386	9.896	-	73.282	64.445	8.627	210	73.282
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	21	-	23.547	-	-	23.547	11.740	-	11.807	23.547
Afleiðusamningar	22	-	1.923	-	-	1.923	-	1.923	-	1.923
Útlán og kröfur á viðskiptavinum		-	9.670	-	-	9.670	-	-	9.670	9.670
		0	98.526	9.896	0	108.422	76.185	10.550	21.687	108.422
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði										
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	70.854	-	-	-	70.854	-	70.854	-	70.854
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	3.776	-	-	-	3.776	-	4.001	-	4.001
Útlán og kröfur á láanstofnanir	23	71.385	-	-	-	71.385	-	71.385	-	71.385
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	1.054.862	-	-	-	1.054.862	-	1.057.375	-	1.057.375
Aðrar fjáreignir		4.864	-	-	-	4.864	-	4.864	-	4.864
		1.205.741	0	0	0	1.205.741	0	1.208.479	0	1.208.479
Fjárskuldir metnar á gangvirði										
Afleiðusamningar	22	-	1.638	-	-	1.638	-	1.638	-	1.638
Skortstöður	22	-	4.908	-	-	4.908	4.908	-	-	4.908
		0	6.546	0	0	6.546	4.908	1.638	0	6.546
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði										
Innlán frá láanstofnunum og Seðlabanka	29	-	-	-	34.609	34.609	-	34.609	-	34.609
Innlán frá viðskiptavinum	30	-	-	-	693.043	693.043	-	690.920	-	690.920
Lántaka	31	-	-	-	314.412	314.412	-	319.945	-	319.945
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	6.114	6.114	-	6.114	-	6.114
Víkjandi lántökur	34	-	-	-	13.340	13.340	-	13.452	-	13.452
		0	0	0	1.061.518	1.061.518	0	1.065.040	0	1.065.040

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

17. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Ákvörðunarferli verðmats

Áhættu- og fjármálanefnd bankans hefur eftirlit með heildaráhættu bankans og er ábyrg fyrir gangvirðismati fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 2. og 3. þrep. Verðmatsnefnd bankans leggur verðmat fyrir áhættu- og fjármálanefnd til samþykktar. Verðmatsnefndin er skipuð fulltrúum frá Áhættustýringu, Fjárstýringu og Reikningshaldi. Verðmatsnefndin fundar mánaðarlega til að ákveða verðmat á fjáreignum og fjárskuldum í 2. og 3. þrepi.

Flutningur á milli þrepa

Á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2019 og 1. janúar til 30. september 2018 voru engar tilfærslu á milli þrepa 1, 2 og 3.

Taflan hér fyrir neðan sýnir afstemmingu á mati á gangvirði í 3. þrepi fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2019 og 1. janúar til 31. desember 2018:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals fjáreignir
1. janúar - 30. september 2019				
Bókfært virði 1. janúar 2019	210	11.807	9.670	21.687
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	122	4.383	91	4.596
Hreinn gengismunur	2	1	-	3
Kaup	66	1.041	774	1.881
Sala	(87)	(2)	-	(89)
Uppgjör	(118)	-	(459)	(577)
Arður	-	(1.088)	-	(1.088)
Fært í 3. þrep	-	260	-	260
Bókfært virði 30. september 2019	195	16.402	10.076	26.673
1. janúar - 31. desember 2018				
Bókfært virði 1. janúar 2018	83	15.659	1.857	17.599
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	46	3.001	(25)	3.022
Hreinn gengismunur	(7)	2	-	(5)
Kaup	135	230	12.961	13.326
Sala	(1)	(4.377)	-	(4.378)
Uppgjör	(46)	-	(5.123)	(5.169)
Arður	-	(2.295)	-	(2.295)
Fært úr 3. þrepi	-	(413)	-	(413)
Bókfært virði 31. desember 2018	210	11.807	9.670	21.687

Eftirfarandi tafla sýnir þá liði rekstrarreiknings samstæðunnar sem hagnaður (tap) var fært á vegna fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep og voru í eigu samstæðunnar 30. september 2019 og 30. september 2018:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals
1. janúar - 30. september 2019				
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	113	4.383	91	4.587
Hreinn gengismunur	2	1	-	3
Samtals	115	4.384	91	4.590
1. janúar - 30. september 2018				
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	16	3.162	(90)	3.088
Hreinn gengismunur	(7)	1	-	(6)
Samtals	9	3.163	(90)	3.082

18. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati

Eftirfarandi tafla sýnir ógreinanlegar forsendur sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep 30. september 2019 og 31. desember 2018.

					Mörk forsenda	
	Eignir	Skuldir	Verðmatsaðferð	Ógreinanlegar lykilorð forsendur	Efri	Neðri
30. september 2019						
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	195	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	16.402	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
Útlán og kröfur á viðskiptavini	10.076	-	Sjá #3	Sjá #3	e/v	e/v
	26.673	0				

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

18. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati (framhald)

31. desember 2018	Eignir	Skuldir	Verðmats- aðferð	Ógreinan- legar lykil- forsendur	Mörk forsenda	
					Efri	Neðri
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	210	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	11.807	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
Útlán og kröfur á viðskiptavini	9.670	-	Sjá #3	Sjá #3	e/v	e/v
	21.687	0				

Frekari lýsing á fjármálagerningunum sem flokkaðir eru í 3. þæpi er eftirfarandi:

1. Gangvirði skuldabréfa fyrirtækja og krafna á fjármálastofnanir í slitameðferð og annarra illseljanlegra eigna er metið á grundvelli væntra endurheimtna. Einnig er miðað við verð í nýlegum viðskiptum. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.

2. Hlutabréf og hlutabréfagerningar flokkuð sem eignir í 3. þæpi eru óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði og lúta því ógreinanlegum forsendum við mat á gangvirði. Í verðmatsaðferðum eða í forsendum við mat á gangvirði fjárfestinga í hlutabréfum og hlutabréfagerningum er almennt stuðst við sjóðstreymi, samanburð við kennitölur sambærilegra fyrirtækja, greiningu á fjárhagsstöðu og frammistöðu, horfur og nýleg viðskipti. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.

3. Útlán og kröfur á viðskiptavini sem metnar eru á gangvirði í gegnum rekstarreikning eru flokkuð sem eignir í 3. þæpi. Matsaðferðir byggja á mikilvægum ógreinanlegum forsendum, enda eru útlán og kröfur óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði. Verðmatsaðferðir bankans nota markaðsupplýsingar á borð við vaxta- og verðbólguúrfur, gjaldþrotalíkur og seljanleikaálag. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.

Áhrif ógreinanlegra forsenda við mat á gangvirði

Þó að samstæðan telji gangvirðismat sitt viðeigandi gæti notkun á öðrum matsaðferðum og forsendum skilað ólíkum niðurstöðum. Taflan hér fyrir neðan sýnir þau áhrif sem mögulegar breytingar á einni eða fleiri forsendum við mat á gangvirði í 3. þæpi myndi hafa á hagnað (tap) fyrir skatta fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2019 og 1. janúar til 30. september 2018:

Áhrif á hagnað fyrir skatta	2019 1.1-30.9		2018 1.1-30.9	
	Hagstæð	Óhagstæð	Hagstæð	Óhagstæð
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	3	(3)	4	(4)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum				
Hlutabréf	755	(741)	755	(756)
Verðbréfasjóðir	257	(257)	191	(191)
Samtals hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	1.012	(998)	946	(947)
Útlán og kröfur á viðskiptavini	12	(16)	77	(77)
Samtals	1.027	(1.017)	1.027	(1.028)

Áhrif á hagnað voru reiknuð sem mismunur á niðurstöðu sömu verðmatsaðferða þar sem ógreinanlegum lykilforsendum var breytt um +/- 5% fyrir markaðsskuldabréf og hlutabréf en breytt um +/- 1% fyrir útlán og kröfur á viðskiptavini.

19. Sjóður og innstæður í Seðlabanka

	30.9.2019	31.12.2018
Handbært fé	4.980	5.217
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	15.977	35.594
Samtals handbært fé og óbundnar innstæður í Seðlabanka	20.957	40.811
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - föst bindiskylda	7.780	7.155
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - meðaltalsuppfylling	7.780	7.155
Sértæk bindiskylda við Seðlabanka	2.809	8.512
Eignir sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann	17.354	7.221
Samtals bundnar innstæður í Seðlabanka	35.723	30.043
Samtals sjóður og innstæður í Seðlabanka	56.680	70.854

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

20. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	30.9.2019				31.12.2018			
	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning		Samtals	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning		Samtals
		Tilskilin	Tilgreind			Tilskilin	Tilgreind	
Innlend								
Skráð	4.066	23.156	9.352	36.574	3.776	13.454	8.874	26.104
Óskráð	-	-	1.001	1.001	-	-	1.022	1.022
	4.066	23.156	10.353	37.575	3.776	13.454	9.896	27.126
Erlend								
Skráð	-	59.211	-	59.211	-	49.932	-	49.932
	0	59.211	0	59.211	0	49.932	0	49.932
Skuldabréf samtals	4.066	82.367	10.353	96.786	3.776	63.386	9.896	77.058

Skuldabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

21. Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	30.9.2019			31.12.2018		
	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals
Innlend						
Skráð	12.186	492	12.678	10.038	1.122	11.160
Óskráð	-	16.455	16.455	-	12.333	12.333
	12.186	16.947	29.133	10.038	13.455	23.493
Erlend						
Skráð	2	-	2	24	-	24
Óskráð	-	15	15	-	30	30
	2	15	17	24	30	54
Hlutabréf samtals	12.188	16.962	29.150	10.062	13.485	23.547

Hlutabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Þann 30. september 2019 nema útistandandi skuldbindingar samstæðunnar vegna fjárfestingarloforða í hlutabréfum 1.218 milljónum króna (31. desember 2018: 1.342 milljónir króna) alls í sjö félögum. Félögunum sem samstæðan fjárfestir í ber skylda til að ráðstafa andvirði sölu eigna aftur til hluthafa.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður

	30.9.2019			31.12.2018		
	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir
Gjaldeyrisafleiður						
Framvirkir gjaldeyrissamningar	34.665	77	409	42.072	641	331
Gjaldmiðlavastaskiptasamningar	10.094	-	611	9.495	280	-
	44.759	77	1.020	51.567	921	331
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	32.520	98	1.449	33.191	78	995
Heildarskiptasamningar	25.825	2	195	9.344	2	29
	58.345	100	1.644	42.535	80	1.024
Hlutaþrífafleiður						
Framvirkir hlutaþrífisamningar	6.039	610	996	3.900	232	186
Heildarskiptasamningar	3.265	93	18	1.322	80	51
Hlutaþrífisvalréttir	-	-	-	444	-	38
	9.304	703	1.014	5.666	312	275
Afleiður vegna gangvirðisvarna						
Vaxtaskiptasamningar	84.840	1.648	2	83.861	610	8
	84.840	1.648	2	83.861	610	8
Samtals afleiðusamningar	197.248	2.528	3.680	183.629	1.923	1.638
Skortstöður						
Skráð skuldabréf	1.654	-	2.220	3.993	-	4.908
	1.654	0	2.220	3.993	0	4.908
Samtals	198.902	2.528	5.900	187.622	1.923	6.546

Samstæðan notar afleiður bæði til áhættuvarnar og í veltubókarviðskiptum.

Afleiðusamningar vegna gangvirðisvarna

Eins og er beitt samstæðan áhættuvarnarreikningsskilum einungis fyrir gangvirðisvarnir fastra vaxta á lántökum. Samstæðan tilgreinir vaxtaskiptasamninga sem áhættuvarnargerninga á móti lántökum í evrum og sænskum krónum sem bera fasta vexti. Vaxtaskiptasamningarnir eru með samsvarandi greiðsluflæði og lántökurnar en samkvæmt vaxtaskiptasamningunum greiðir samstæðan breytilega vexti og fær greidda fasta vexti. Vaxtaskiptasamningarnir verja þannig gegn fastvaxtaáættunni af lántökunum.

Við mælingu á skilvirkni hvernar varnar er framkvæmd línuleg aðhverfsgreining. Skoðað er sambandið á milli daglegra breytinga á gangvirði vaxtaskiptasamnings annars vegar og lántöku hins vegar.

Á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2019 er hallatala aðhverfslínunnar í öllum tilvikum á milli 0,91 og 0,98 (m.v. 95% öryggisbil) og aðhverfsstuðullinn að minnsta kosti 0,92 (R^2). Á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2018 er hallatala aðhverfslínunnar í öllum tilvikum á milli 0,92 og 0,99 (m.v. 95% öryggisbil) og aðhverfsstuðullinn að minnsta kosti 0,96 (R^2).

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður (framhald)

Afleiðusamningar vegna gangvirðisvarna (framhald)

		Gjalddagi		Gangvirði áhættuvarna		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnar- sambandsins
	Nafnverðs- fjárhæð	1-5 ár	>5 ár	Eignir	Skuldir	
30. september 2019						
Vaxtaskiptasamningar - EUR	81.060	81.060	-	1.648	-	632
Vaxtaskiptasamningar - SEK	3.780	3.780	-	-	2	(1)
Samtals	84.840	84.840	0	1.648	2	631
Meðaltal fastra vaxta - EUR		1,19%				
Meðaltal fastra vaxta - SEK		0,75%				

	Bókfært virði hins áhættuvarða		Uppsöfnuð áhrif hins áhættuvarða í áhættuvarnarsambandinu		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnar- sambandsins
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir	
30. september 2019					
LBANK 0.75 06/20	-	3.780	7	-	(4)
LBANK1.375 3/22	-	41.249	-	516	(226)
LBANK 1.00 5/23	-	41.534	-	866	(695)
Samtals óveðtryggð skuldabréf í áhættu- varnarsambandi undir EMTN útgáfu	0	86.563	7	1.382	(925)

		Gjaldldagi		Gangvirði áhættuvarna		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnar- sambandsins
	Nafnverðs- fjárhæð	1-5 ár	>5 ár	Eignir	Skuldir	
31. desember 2018						
Vaxtaskiptasamningar - EUR	79.920	79.920	-	610	-	1.500
Vaxtaskiptasamningar - SEK	3.941	3.941	-	-	8	2
Samtals	83.861	83.861	0	610	8	1.502
Meðaltal fastra vaxta - EUR		1,19%				
Meðaltal fastra vaxta - SEK		0,75%				

	Bókfært virði hins áhættuvarða		Uppsöfnuð áhrif hins áhættuvarða í áhættuvarnarsambandinu		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnar- sambandsins
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir	
31. desember 2018					
LBANK 0.75 06/20	-	3.935	19	-	1
LBANK1.375 3/22	-	40.430	-	161	(316)
LBANK 1.00 5/23	-	40.269	-	75	(470)
Samtals óveðtryggð skuldabréf í áhættu- varnarsambandi undir EMTN útgáfu	0	84.634	19	236	(785)

23. Útlán og kröfur á lánastofnanir

	30.9.2019	31.12.2018
Bankareikningar hjá lánastofnunum	15.440	40.913
Peningamarkaðslán	53.916	29.455
Önnur útlán	1.867	1.019
Virðisrýrnunarsjóður	(1)	(2)
Samtals	71.222	71.385

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

24. Útlán og kröfur á viðskiptavini

	Skýringar	30.9.2019	31.12.2018
Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði	25	1.141.644	1.067.667
Virðisrýrnunarsjóður		(14.916)	(12.805)
Samtals		1.126.728	1.054.862
Útlán og kröfur á viðskiptavini á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	26	10.076	9.670
Samtals		1.136.804	1.064.532

25. Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði

	30.9.2019			31.12.2018		
	Brúttó bókfært virði	Virðis-rýrnunar-sjóður	Bókfært virði	Brúttó bókfært virði	Virðis-rýrnunar-sjóður	Bókfært virði
Opinberir aðilar	4.089	(18)	4.071	4.865	(145)	4.720
Einstaklingar	458.011	(2.363)	455.648	416.040	(2.341)	413.699
Íbúðalán	379.048	(938)	378.110	336.685	(886)	335.799
Annað	78.963	(1.425)	77.538	79.355	(1.455)	77.900
Fyrirtæki	679.544	(12.535)	667.009	646.762	(10.319)	636.443
Samtals	1.141.644	(14.916)	1.126.728	1.067.667	(12.805)	1.054.862

Frekari upplýsingar um útlán og kröfur á viðskiptavini er að finna í skýringum um áhættustýringu í þessum árshlutareikningi.

26. Útlán og kröfur á viðskiptavini metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

	30.9.2019	31.12.2018
Fyrirtæki	10.076	9.670
Samtals	10.076	9.670

27. Aðrar eignir

	30.9.2019	31.12.2018
Óuppgerd verðbréfavíðskipti	3.470	686
Viðskiptakröfur	4.282	4.178
Nýtingarréttur leigueignar	2.377	-
Ýmsar eignir	1.027	791
Samtals	11.156	5.655

28. Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð

Eignir í sölumeðferð

	30.9.2019	31.12.2018
Fullnustueignir	1.144	1.330
Samtals	1.144	1.330

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru aðallega fastafjármunir sem samstæðan hefur eignast við að ganga að veðum fyrir útlánum og kröfum. Það er stefna samstæðunnar að selja slíkar eignir fljótt og á skipulegan hátt. Samstæðan notar almennt ekki fullnustueignir sem eru ekki fjáreignir í eigin þágu. Fullnustueignir eru skráðar annað hvort sem eignir bankans eða dótturfélagsins Hamla ehf.

Fullnustueignir	30.9.2019	31.12.2018
Fasteignir og lóðir	1.142	1.326
Tækjabúnaður og bifreiðar	2	4
Samtals	1.144	1.330

Fullnustueignir	2019 1.1-30.9	2018 1.1-31.12
Bókfært virði í upphafi tímabils	1.330	3.648
Innheimt á tímabilinu	449	838
Selt á tímabilinu	(486)	(5.807)
Niðurfærsla og söluhagnaður eigna	(149)	2.651
Bókfært virði í lok tímabils	1.144	1.330

Skuldir vegna eigna í sölumeðferð

	30.9.2019	31.12.2018
Skuldir vegna eignasamstæðna sem flokkaðar eru til sölu	30	30
Samtals	30	30

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

29. Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka

	30.9.2019	31.12.2018
Endurkaupasamningar við Seðlabanka	58	74
Innlán frá lánastofnunum	45.204	28.324
Innlán háð sérstökum takmörkunum*	2.598	6.211
Samtals	47.860	34.609

*í samræmi við 8. gr. laga nr. 37/2016 um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum

30. Innlán frá viðskiptavinum

	30.9.2019	31.12.2018
Óbundin innlán	449.406	432.788
Bundin innlán	254.145	257.954
Innlán háð sérstökum takmörkunum*	211	2.301
Samtals	703.762	693.043

*í samræmi við 8. gr. laga nr. 37/2016 um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum

31. Lántaka

Veðtryggð lántaka

30.9.2019	Gjaldmiðill	Gjaldldagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	5.240	Óverðtryggt	Fastir 5,5 %	5.496
LBANK CBI 22	ISK	28.04.2022	19.540	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	21.724
LBANK CB 23	ISK	23.11.2023	13.340	Óverðtryggt	Fastir 5,0 %	13.753
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	38.120	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	42.822
LBANK CBI 28	ISK	04.10.2028	43.980	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	50.834
Sértryggð skuldabréf samtals						134.629

Veðtryggð lántaka samtals

134.629

Óveðtryggð lántaka

30.9.2019	Gjaldmiðill	Gjaldldagi	Útistandandi höfuðstóll	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK FLOAT 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 700 milljónir	STIBOR + 1,0%	8.820
LBANK 0,75 06/20*	SEK	22.06.2020	SEK 300 milljónir	Fastir 0,75%	3.780
LBANK 1,375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir	Fastir 1,375%	9.540
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir	STIBOR + 1,5%	3.151
LBANK FLOAT 11/20	NOK	27.11.2020	NOK 300 milljónir	NIBOR + 0,83%	4.091
LBANK FLOAT 11/20	SEK	30.11.2020	SEK 600 milljónir	STIBOR + 0,85%	7.556
LBANK 1,625 03/21	EUR	15.03.2021	EUR 500 milljónir	Fastir 1,625%	67.945
LBANK FLOAT 02/22	NOK	21.02.2022	NOK 1.000 milljónir	NIBOR + 1,75%	13.646
LBANK FLOAT 02/22	SEK	21.02.2022	SEK 500 milljónir	STIBOR + 1,75%	6.293
LBANK 1,375 03/22*	EUR	14.03.2022	EUR 300 milljónir	Fastir 1,375%	41.249
LBANK 1,00 05/23*	EUR	30.05.2023	EUR 300 milljónir	Fastir 1,0%	41.534

Óveðtryggð skuldabréf samtals

207.605

30.9.2019	Gjaldmiðill	Gjaldldagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært virði
LBANK 200228	ISK	28.02.2020	2.840	Óverðtryggt	2.788
LBANK 200528	ISK	28.05.2020	800	Óverðtryggt	775

Víxlaútgáfa samtals

3.563

30.9.2019	Bókfært virði
Önnur óveðtryggð lántaka	20.540
Samtals önnur óveðtryggð lántaka	20.540
Óveðtryggð lántaka samtals	231.708
Lántaka 30.9.2019 samtals	366.337

*Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningsskilum gagnvart þessari skuldabréfaútgáfu og notar í þeim tilgangi ákveðna vaxtaskiptasamninga í erlendra mynt sem áhættuvörn, sjá skýringu 22. Vaxtaskiptasamningarnir verja áhættu samstæðunnar gagnvart breytingum á gangvirði þessara fastvaxta skuldabréfa í evrum og sænskum krónum sem stafa af breytingum á vaxtastigi. Samstæðan beitir gangvirðisvörn í áhættuvarnarreikningsskilum gagnvart áhættuvarnarsambandinu.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

31. Lántaka (framhald)

Veðtryggð skuldabréf

31.12.2018	Gjaldmiðill	Gjaldlagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK CB 19	ISK	17.09.2019	16.120	Óverðtryggt	Fastir 6,8 %	16.476
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	3.720	Óverðtryggt	Fastir 5,5 %	3.732
LBANK CBI 22	ISK	28.04.2022	19.540	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	21.414
LBANK CB 23	ISK	23.11.2023	1.540	Óverðtryggt	Fastir 5,0 %	1.497
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	27.740	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	29.744
LBANK CBI 28	ISK	04.10.2028	30.700	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	33.446
Sértryggð skuldabréf samtals						106.309

Veðtryggð lántaka samtals

106.309

Óveðtryggð lántaka

31.12.2018	Gjaldmiðill	Gjaldlagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK FLOAT 06/19	SEK	10.06.2019	SEK 350 milljónir	STIBOR + 2,6%		4.601
LBANK FLOAT 06/19	NOK	11.06.2019	NOK 500 milljónir	NIBOR + 2,6%		6.739
LBANK FLOAT 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 700 milljónir	STIBOR + 1,0%		9.190
LBANK 0.75 06/20*	SEK	22.06.2020	SEK 300 milljónir	Fastir 0,75%		3.935
LBANK 1.375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir	Fastir 1,375%		9.833
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir	STIBOR + 1,5%		3.282
LBANK 1.625 03/21	EUR	15.03.2021	EUR 500 milljónir	Fastir 1,625%		67.161
LBANK 1.375 03/22*	EUR	14.03.2022	EUR 300 milljónir	Fastir 1,375%		40.430
LBANK 1.000 05/23*	EUR	30.05.2023	EUR 300 milljónir	Fastir 1,0%		40.269
Óveðtryggð skuldabréf samtals						185.440

31.12.2018	Gjaldmiðill	Gjaldlagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært virði
LBANK 190110	ISK	10.01.2019	560	Óverðtryggt	559
LBANK 190410	ISK	10.04.2019	420	Óverðtryggt	415
LBANK 190510	ISK	10.05.2019	1.760	Óverðtryggt	1.731
Víxlaútgáfa samtals					2.705

31.12.2018

Önnur óveðtryggð lántaka 19.958

Önnur óveðtryggð lántaka samtals 19.958

Óveðtryggð lántaka samtals 208.103

Lántaka 31.12.2018 samtals 314.412

*Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningsskilum gagnvart þessari skuldabréfaútgáfu og notar í þeim tilgangi ákveðna vaxtaskiptasamninga í erlendri mynt sem áhættuvörn, sjá skýringu 22. Vaxtaskiptasamningarnir verja áhættu samstæðunnar gagnvart breytingum á gangvirði þessara fastvaxta skuldabréfa í evrum og sænskum krónum sem stafa af breytingum á vaxtastigi. Samstæðan beitir gangvirðisvörn í áhættuvarnarreikningsskilum gagnvart áhættuvarnarsambandinu.

32. Skatteign og skattskuld

Bókfærð frestuð skatteign (skattskuld) tengist eftirfarandi liðum:

	30.9.2019			31.12.2018		
	Eignir	Skuldir	Nettó	Eignir	Skuldir	Nettó
Rekstrarfjármunir	-	(146)	(146)	-	(183)	(183)
Óefnislegar eignir	-	(298)	(298)	-	(304)	(304)
Aðrar eignir	-	(25)	(25)	-	(24)	(24)
Frestaður gengismunur	280	-	280	343	-	343
Aðrir liðir	42	-	42	117	-	117
Yfirfæranlegt skattalegt tap	181	-	181	185	-	185
	503	(469)	34	645	(511)	134
Jöfnun skatteignar á móti skattskuld	(469)	469	-	(511)	511	-
Samtals skatteign (skattskuld)	34	0	34	134	0	134

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

32. Skatteign og skattskuld (framhald)

Breytingar á tímabundnum mismun á árinu voru eftirfarandi:

Bókfært í rekstrarreikningi					
	Staða 1.1	Áhrif innleiðingar IFRS 16	(Gjöld) tekjur	Breytingar frá fyrra ári	Staða 30.9
30.9.2019					
Rekstrarfjármunir	(183)	-	37	-	(146)
Óefnislegar eignir	(304)	-	6	-	(298)
Aðrar eignir	(24)	-	(1)	-	(25)
Frestaður gengismunur	343	-	(63)	-	280
Aðrir liðir	117	46	(121)	-	42
Yfirfæranlegt skattalegt tap	185	-	(4)	-	181
Samtals	134	46	(146)	0	34

Bókfært í rekstrarreikningi					
	Staða 1.1	Áhrif innleiðingar IFRS 9 og IFRS 15	(Gjöld) tekjur	Breytingar frá fyrra ári	Staða 31.12
31.12.2018					
Rekstrarfjármunir	(210)	-	27	-	(183)
Óefnislegar eignir	(285)	-	(19)	-	(304)
Aðrar eignir	(6)	-	(18)	-	(24)
Frestaður gengismunur	174	-	169	-	343
Aðrir liðir	106	258	(247)	-	117
Yfirfæranlegt skattalegt tap	181	-	4	-	185
Samtals	(40)	258	(84)	0	134

33. Aðrar skuldir

	30.9.2019	31.12.2018
Óuppgerð verðbréfavíðskipti	7.766	4.848
Fjármagnstekjuskattur	493	2.793
Víðskiptaskuldir	3.364	876
Ógreitt iðgjald í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	248	340
Skattur á heildarskuldir lánastofnana	3.140	3.860
Tekjuskattur til greiðslu	7.944	6.702
Hlutdeild minnihluta - sjóðir	320	1.040
Leiguskuldbinding	2.590	-
Ýmsar skuldir	8.215	3.992
Samtals	34.080	24.451

Óuppgerð verðbréfavíðskipti voru gerð upp innan þriggja daga frá reikningsskiladegi.

34. Víkjandi lántökur

	Gjaldmiðill	Gjaldddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Samningsbundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært virði
30.9.2019					
Víkjandi skuldabréf þáttar 2	EUR	06.09.2028	EUR 100 milljónir	Fastir 3,125%	13.433
Samtals víkjandi lántökur					13.433

	Gjaldmiðill	Gjaldddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Samningsbundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært virði
31.12.2018					
Víkjandi skuldabréf þáttar 2	EUR	06.09.2028	EUR 100 milljónir	Fastir 3,125%	13.340
Samtals víkjandi lántökur					13.340

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

35. Eigið fé

Hlutfé

Þann 30. september 2019 nam útgefið hlutfé í bankanum í heild 24 milljörðum hluta en útistandandi hlutfé 23,6 milljörðum hluta, að nafnvirði 1 króna á hlut. Hverjum hlut fylgir eitt atkvæði á hluthafafundum bankans. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu.

Á aðalfundi bankans, sem haldinn var þann 4. apríl 2019, var samþykkt tillaga bankaráðs um að heimila bankanum að kaupa eigin hluti allt að 10% að nafnvirði hlutfjárr í samræmi við 55. gr. laga um hlutfélög nr. 2/1995. Verð hvers hlutar ákvarðast af innra virði á hlutum bankans samkvæmt nýjasta efnahags- og rekstrarreikningi hans á þeim tíma sem endurkaup á eigin hlutum eiga sér stað. Heimildin gildir fram að næsta aðalfundi 2020 og ráðstöfun eigin hluta samkvæmt þessari heimild er háð samþykki hluthafafundar.

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á greiðslum í krónum sem bankinn fékk við útgáfu á hlutfé og nafnverðs útgefinna hluta, að fráðregnum beinum kostnaði við útgáfu nýrra hluta.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995 sem kveða á um að ráðstafa eigi hagnaði í lögbundinn varasjóð uns hann nemur fjórðungi af hlutfé í bankanum.

Óráðstafað eigið fé

Lög um ársreikninga nr. 3/2006 með áorðnum breytingum kveða m.a. á um að óráðstöfuðu eigin fé sé skipt í tvennt: bundið og óbundið óráðstafað eigið fé. Óbundið óráðstafað eigið fé samanstendur af óúthlutuðum hagnaði og tapi sem hefur safnast upp hjá samstæðunni frá því að bankinn var stofnaður, að fráðregnum framlögum í lögbundinn varasjóð og bundnu óráðstöfuðu eigin fé. Bundið óráðstafað eigið fé skiptist í tvennt:

1. Bundið óráðstafað eigið fé er vegna hlutdeildar í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram mótttekinn arð. Ef hlutdeild í afkomu dóttur- og/eða hlutdeildarféлага er umfram mótttekinn arð færir samstæðan mismuninn á bundinn reikning. Bundni reikningurinn skal, eftir því sem við á, leystur upp með færslu á óbundið óráðstafað eigið fé ef eignarhluturinn er seldur eða hann afskrifaður.

2. Bundið óráðstafað eigið fé vegna gangvirðisbreytinga fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Samstæðan færir gangvirðisbreytingar vegna fjáreigna tilgreindra á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, af óbundnu óráðstöfuðu eigin fé á bundinn reikning meðal eigin fjár. Fjárhæðir sem færðar hafa verið á bundna reikninginn eru færðar til baka á óráðstafað eigið fé við sölu fjáreignarinnar.

Arður

Á aðalfundi bankans, sem haldinn var þann 4. apríl 2019, var samþykkt tillaga bankaráðs um að greiða arð til hluthafa vegna rekstrarársins 2018 að fjárhæð 9.922 milljónir króna, sem samsvarar 0,42 krónu á hlut. Arðurinn átti að greiðast í tveimur jafnháum greiðslum, þ.e. þannig að hvor arðgreiðsla um sig samsvari 0,21 krónu á hlut, þann 10. apríl 2019 og 2. október 2019. Báðar arðgreiðslur hafa verið inntar af hendi til hluthafa í samræmi við ákvörðun fundarins.

Arðgreiðslustefna

Samkvæmt núverandi arðgreiðslustefnu bankans er það markmið bankans að reglulegar arðgreiðslur til hluthafa verði að jafnaði $\geq 50\%$ af hagnaði fyrra árs. Í samræmi við markmið um eiginfjárlutfall er einnig stefnt að sérstökum arðgreiðslum til þess að auka hagkvæmni í fjármagnsskipan bankans. Við ákvörðun um fjárhæð arðgreiðslna verði tryggt að bankinn viðhaldi afar sterkri fjárhagsstöðu. Þannig verði tekið mið af áhættu í innra og ytra umhverfi, vaxtarhorfum og að bankinn viðhaldi til framtíðar traustri eiginfjár og lausafjárstöðu og uppfylli lögbundnar kröfur um fjárhagsstöðu á hverjum tíma.

Takmarkanir á arðgreiðslum

Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má einungis úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem samkvæmt lögum eða félagssamþykktum skal lagt í varasjóð eða til annarra þarfa. Jafnframt kveða breytingar á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 frá því í júní 2016 á um að einungis sé heimilt að úthluta arði af óbundnum óráðstöfuðum hagnaði.

Þar að auki er Fjármálaeftirlitinu heimilt skv. lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 að setja hlutfallslegar skorður við arðgreiðslur bankans ef eiginfjárlutfall bankans fellur niður fyrir heildareiginfjárkröfu að meðtöldum eiginfjáráukum, sjá skýringu 41 Eiginfjárkröfur.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Aðrar skýringar

36. Hagnaður á hlut

Hagnaður tímabilsins	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Hagnaður tímabilsins sem tilheyrir hluthöfum bankans	3.247	3.780	14.360	15.393

Þynntur hagnaður á hlut er reiknaður með því að leiðrétta veginn meðalfjölda almennra hluta fyrir umbreytingu allra mögulegra þynnanlegra almennra hluta.

Fjöldi hluta	2019 1.7-30.9	2018 1.7-30.9	2019 1.1-30.9	2018 1.1-30.9
Fjöldi útistandandi hluta í byrjun tímabils	24.000	24.000	24.000	24.000
Meðalfjöldi eigin hluta	(375)	(360)	(375)	(360)
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	23.625	23.640	23.625	23.640
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,14	0,16	0,61	0,65

Grunnhagnaður og þynntur hagnaður bankans á hlut er sá sami þar sem bankinn hefur ekki gefið út valréttarsamninga, tryggða kauprétti, breytanleg skuldabréf eða aðra mögulega gerninga sem þynna hagnað á hlut.

37. Málaferli

Mikilvæg dómsmál gegn Landsbankanum og dótturfélögum

Öðru hverju koma upp málaferli gegn bankanum og dótturfélögum hans sem tengjast venjubundnum viðskiptum og starfsháttum bankans eða samstæðunnar, eftir því sem við á. Sum þessara mála eru mikilvæg í þeim skilningi að stjórnendur telja að þau geti haft veruleg áhrif á þær fjárhæðir sem birtar eru í ársreikningi samstæðunnar og séu ekki sambærileg öðrum málum sem þegar hefur verið leyst úr.

Í september 2018 höfðaði Lífeyrissjóður bankamanna mál gegn bankanum, Seðlabanka Íslands, íslenska ríkinu og tilteknum fyrirtækjum og samtökum. Lífeyrissjóðurinn krefst þess að samkomulagi um uppgjör á skuldbindingum þáverandi aðildarfyrirtækja sjóðsins frá árinu 1997 verði breytt þannig að kveðið verði á um það í samkomulaginu, í fyrsta lagi, að stefndu greiði sjóðnum samtals um 5.600 m.kr., þar af greiði Landsbankinn um 4.100 m.kr., og í öðru lagi, að stefndu beri ábyrgð á skuldbindingum Hlutfallsdeildar sjóðsins umfram eignir á hverjum tíma. Landsbankinn lagði fram greinargerð í fyrirtöku fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur í janúar 2019 þar sem öllum kröfum var hafnað. Þann 24. apríl 2019 kvað héraðsdómur upp úrskurð þar sem öllum kröfum gagnvart bankanum var vísað frá dómi af réttarfarslegum ástæðum. Lífeyrissjóðurinn skaut málinu til Landsréttar í maí 2019. Þann 6. júní 2019 kvað Landsréttur upp úrskurð þar sem úrskurður héraðsdóms var felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdóm að taka málið til efnismeðferðar. Málið var tekið fyrir í héraðsdómi 10. september 2019 þar sem lögð voru fram ný gögn. Þá lagði lífeyrissjóðurinn fram matsbeiðni varðandi tryggingastærðfræðilegan útreikning á meintum kröfum á hendur stefndu.

Í júní 2013 höfðaði greiðslukortafyrirtæki mál gegn bankanum ásamt tilteknum öðrum fjármála fyrirtækjum og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð 1.200 m.kr. að viðbættum vöxtum. Stefndi taldi að stefndu væru skaðabótaskyldir vegna meintra brota þeirra á samkeppnisreglum í tengslum við ákvörðun á milligjöldum fyrir greiðslukort. Þann 1. júní 2017 staðfesti Hæstiréttur úrskurð héraðsdóms um frávísun málsins sökum vanreifunar. Í september 2017 höfðaði greiðslukortafyrirtækið nýtt mál gegn sömu aðilum og í fyrri málinu og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð um 923 m.kr. að viðbættum vöxtum. Eins og í fyrri málinu taldi stefndi að stefndu væru skaðabótaskyldir vegna meintra brota á samkeppnisreglum. Hæstiréttur vísaði því máli frá þann 13. júní 2018. Í nóvember 2018 höfðaði fyrirverandi eigandi greiðslukortafyrirtækisins, sem hafði fengið meint réttindi tengd sakarefninu framseld frá greiðslukortafyrirtækinu, nýtt mál gegn sömu aðilum og í fyrri málunum og krafðist viðurkenningar á skaðabótaábyrgð stefndu vegna meintra brota á samkeppnisreglum. Í apríl 2019 staðfesti Landsréttur úrskurð héraðsdóms um frávísun málsins vegna vanreifunar. Í byrjun október 2019 höfðaði sami fyrirverandi eigandi greiðslukortafyrirtækisins nýtt mál gegn sömu aðilum og í fyrri málunum og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð um 923 m.kr. að viðbættum vöxtum. Bankinn telur að vísa beri málinu frá vegna sömu ágalla og leiddi til frávísunar fyrri mála.

Málaferli vegna sölu Landsbankans á eignarhlut í Borgun hf.

Í janúar 2017 höfðaði Landsbankinn mál fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur gegn BPS ehf., Eignarhaldsfélaginu Borgun slf., Borgun hf. (Borgun) og þáverandi forstjóra Borgunar. Bankinn telur að við sölu á 31,2% hlut bankans í Borgun árið 2014 hafi stefndu búið yfir upplýsingum um hlut Borgunar í Visa Europe Ltd. sem þeir létu bankanum ekki í té. Í málinu krefst bankinn viðurkenningar á skaðabótaskyldu stefndu vegna tjóns sem bankinn varð fyrir af þessum sökum. Stefndu kröfðust frávísunar málsins en þeim kröfum var hafnað með úrskurði héraðsdóms í júní 2017. Sá úrskurður var ekki kæránlegur og hafa stefndu skilað greinargerðum um efnisvarnir sínar gegn málatilbúnaði bankans. Þann 10. september 2018 kvað Héraðsdómur Reykjavíkur upp úrskurð um dómkvaðningu matsmanna til þess að leggja mat á tiltekin atriði varðandi ársreikning Borgunar. Landsréttur staðfesti úrskurðinn 30. október 2018.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

38. Hlutdeild í dótturfélögum

Upplýsingar um helstu dótturfélög sem voru beint eða óbeint í eigu samstæðunnar þann 30. september 2019 má finna í töflunni hér fyrir neðan, þ.m.t. þau dótturfélög sem eru einna veigamest í starfsemi samstæðunnar. Landsbankinn rekur víðtækt útibúanet á Íslandi. Í lok tímabilsins 30. september 2019 voru útibú og afgreiðslur bankans 37 talsins.

Helstu dótturfélög 30. september 2019

Fyrirtæki	Eignarhald	Starfsemi
Eignarhaldsfélag Landsbankans ehf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag
Landsbréf hf. (Ísland)	100%	Rekstrarfélag verðbréfasjóða
Hömlur ehf. (Ísland)*	100%	Eignarhaldsfélag

*Hömlur ehf. er móðurfélag nokkurra dótturfélaga, sem hafa hvorki saman né hvert fyrir sig marktæk áhrif á starfsemi samstæðunnar.

Ekki hvíla á samstæðunni neinar hömlur sem takmarka aðgang að eða notkun á eignum og til að gera upp skuldir aðrar en þær sem eftirlitsaðilar kveða á um. Samstæðan átti ekki neina verulega hlutdeild í minnihluta þann 30. september 2019.

39. Viðskipti við tengda aðila

Viðskipti við íslenska ríkið og ríkistengd fyrirtæki

Vörur og þjónusta samstæðunnar eru boðnar íslenska ríkinu og ríkistengdum fyrirtækjum í samkeppni við aðra og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Með sama hætti kaupa bankinn og önnur fyrirtæki samstæðunnar vörur og þjónustu frá ríkistengdum fyrirtækjum á markaðsverði og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Tegund og fjárhæð útistandandi krafna á opinbera aðila koma fram í skýringu 44, undir Opinberir aðilar.

Í mars 2016 tók ríkissjóður yfir Íslandsbanka hf. Í kjölfar yfirtökunnar var gerð sátt við Samkeppniseftirlitið þess efnis að báðir bankarnir myndu starfa áfram sem sjálfstæðir samkeppnisaðilar á fjármálamarkaði. Yfirtakan telst til samruna skv. íslenskum samkeppnislögum, enda fer ríkissjóður með yfirráð yfir báðum bönkunum frá þeim tíma sem yfirtakan átti sér stað. Bankinn á hefðbundin bankaviðskipti við Íslandsbanka og gilda um þau almennir viðurkenndir viðskiptaskilmálar. Tegund og fjárhæð útistandandi krafna á lánastofnanir, þ.m.t. Íslandsbanka, koma fram í skýringu 44, undir Lánastofnanir.

Viðskipti við aðra tengda aðila

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir útlána til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum, útlán til hlutdeildarfélaga og annarra tengdra aðila:

Útlán í milljónum króna	2019		2018	
	Bókfært virði	Hæsta staða	Bókfært virði	Hæsta staða
	brúttó 30. september		brúttó í árslok	
Lykilstjórnendur	316	384	242	266
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	147	204	135	159
Hlutdeildarfélög	283	289	288	17.589
Annað	108	108	24	26
Samtals	854	985	689	18.040

Sérstök virðisrýrningur að fjárhæð 86 m.kr í áhættustigi 3 er færð vegna lána sem falla undir liðinn Annað.

Engin fjárhagsleg veð eða loforð hafa verið gefin út eða innleyst vegna þessara viðskipta á tímabilinu sem reikningsskilin ná til. Engar fjárhagslegar ábyrgðir vegna hlutdeildarfélags voru gefnar út á tímabilinu. Það eru engir leigusamningar milli tengdra aðila á tímabilinu.

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir innlána frá lykilstjórnendum, aðilum þeim tengdum og innlán til hlutdeildarfélaga:

Innlán í milljónum króna	2019		2018	
	Bókfært virði	Hæsta staða	Bókfært virði	Hæsta staða
	brúttó 30. september		brúttó í árslok	
Lykilstjórnendur	66	192	79	229
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	46	94	48	159
Hlutdeildarfélög	269	397	149	16.885
Annað	305	932	214	7.727
Samtals	686	1.615	490	25.000

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

39. Viðskipti við tengda aðila (framhald)

Viðskipti við aðra tengda aðila (framhald)

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir ábyrgða til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og ábyrgðir til hlutdeildarfélagar:

	Bókfært virði 30. september 2019	Bókfært virði brúttó í árslok 2018
Ábyrgðir í milljónum króna		
Lykilstjórnendur	-	-
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	-	-
Hlutdeildarfélag	85	334
Samtals	85	334

Öll framangreind viðskipti fóru fram eins og venjubundin viðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

40. Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir sem gefa tilefni til leiðréttinga eða frekari upplýsingagjafar í samstæðuárshlutareikningnum fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2019 hafa komið upp eftir reikningsskiladag þessa samstæðuárshlutareiknings.

Eiginfjárstýring

41. Eiginfjárröfur

Stefnumörkun og ferlum samstæðunnar í tengslum við eiginfjárstýringu er ætlað að tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að mæta áhættum í starfsemi sinni á samstæðugrunni. Eiginfjárstýringarferli samstæðunnar samanstendur af fjórum tengdum þáttum: mati á eiginfjárröf, áhættuvilja/eiginfjármarkmiðum, áætlanagerð um eiginfjárröf og skýrslugjöf/eftirliti. Samstæðan fer reglulega yfir og metur áhættusnið helstu starfsþátta á samstæðugrunni, sem og helstu áhættuflokka. Áhættuviljinn lýsir þeirri áhættu sem samstæðan er reiðubúin til að taka á sig til að ná viðskiptalegum markmiðum sínum.

Reglur um eiginfjárröfur eru annars vegar settar í íslenskum lögum og reglum og hins vegar af Fjármálaeftirlitinu (FME). Grunnurinn að skilgreiningunni á eiginfjárröf er tilskipun og reglugerð Evrópusambandsins um eiginfjárröf og varfærniskröfur (CRD IV og CRR) sem innleiðir eiginfjárreglur Basel III. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættugrunni fyrir útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Bankinn metur árlega eiginfjárröf sína út frá innra matsferli fyrir eiginfjárröf (e. ICAAP) undir stoð II-R. Niðurstöður ICAAP eru yfirfarnar af FME í sérstöku könnunar- og matsferli (e. SREP). FME ákvarðar lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn samstæðunnar sem samtölu eiginfjárröfu undir stoð I og stoð II-R.

Til viðbótar við lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn ber bankanum lögum samkvæmt að viðhalda tilteknum eiginfjáráukum sem ákvarðaðir eru af FME, eftir atvikum að fengnum tilmælum frá Fjármálastöðugleikaráði. Fjármálastöðugleikaráð hefur skilgreint Landsbankann sem kerfislega mikilvægt fjármálafyrirtæki á Íslandi.

Nýjustu eiginfjárröfur FME til samstæðunnar eru sem hér segir (sem hlutfall af áhættugrunni):

30.9.2019	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II-R	1,9%	2,6%	3,4%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II-R	6,4%	8,6%	11,4%
Eiginfjáráuki vegna kerfisáhættu	2,84%	2,84%	2,84%
Eiginfjáráuki fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki	2,00%	2,00%	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,68%	1,68%	1,68%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%
Samanlögð krafa um eiginfjáráuka	9,02%	9,02%	9,02%
Heildarkrafa um eiginfjárgrunn	15,4%	17,6%	20,4%

Eftir tilmæli frá Fjármálastöðugleikaráði hefur FME tilkynnt um hækkun sveiflujöfnunaraukans. Breytingar á sveiflujöfnunarauka á innlendar áhættuskuldbindingar verða því, að öðru óbreyttu, eftirfarandi:

	31.12.2018	15.5.2019	1.2.2020
Sveiflujöfnunarauki á innlendar áhættuskuldbindingar	1,25%	1,75%	2,00%

Markmið bankans er að viðhalda eiginfjárlutföllum sem eru á hverjum tíma yfir eiginfjárröfum FME að viðbættum stjórnendaauka (e. management buffer) sem skilgreindur er í áhættuvilja bankans. Markmið bankans er einnig að vera í hæsta flokki fyrir áhættuvegið eiginfjárlutfall, eins og það er ákvarðað og metið af viðeigandi lánsþæfismatsfyrirtækjum.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

41. Eiginfjákröfur (framhald)

Eiginfjákröfur FME til samstæðunnar þann 31.12.2018 voru sem hér segir (sem hlutfall af áhættuvegnum eignum):

31.12.2018	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II-A	2,3%	3,0%	4,0%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II-A	6,8%	9,0%	12,0%
Eiginfjárauki vegna kerfisáhættu	2,85%	2,85%	2,85%
Eiginfjárauki fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki	2,00%	2,00%	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,19%	1,19%	1,19%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%
Samanlögð krafa um eiginfjárauka	8,54%	8,54%	8,54%
Heildarkrafa um eiginfjárgrunn	15,3%	17,5%	20,5%

42. Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll

Eftirfarandi tafla sýnir eiginfjárgrunn, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutföll samstæðunnar. Útreikningarnir eru í samræmi við ákvæði X. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð nr. 233/2017 um varfærnisröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja. Jafnframt hefur reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 um varfærnisröfur vegna starfsemi lánaðstofnana og verðbréfafyrirtækja verið innleidd á Íslandi, að undanskildum ákvæðum 500. og 501. gr. (lægri eiginfjárkrafa fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki).

Í samræmi við ofangreind lög og reglur hefur Fjármálaeftirlitið veitt samstæðunni heimild til að telja hagnað samkvæmt ósamþykktum árshlutauppgjörum til eiginfjárgrunns. Heimildin er háð þeim skilyrðum að ósamþykkt árshlutauppgjör bankans séu könnuð af endurskoðendum bankans og að fyrirsjáanleg arðsúthlutun sé dregin frá áður en hagnaður samkvæmt slíku árshlutauppgjöri er talinn til eiginfjárgrunns.

Samstæðan beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á áhættuvegnum eignum vegna útlánaáætlu og markaðsáætlu en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) vegna rekstraráætlu.

Eiginfjárgrunnur	30.9.2019	31.12.2018
Hlutfé	23.625	23.625
Yfirverðsreikningur hlutafjár	120.630	120.630
Varasjóðir	13.624	12.130
Óráðstafað eigið fé	85.981	83.225
Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans	243.860	239.610
Óefnislegar eignir	(2.338)	(2.622)
Skatteign	(34)	(134)
Afleiður vegna gangvirðisvarna	(1.646)	(602)
Fyrirsjáanlegar arðsgreiðslur*	(7.180)	-
Almennt eigið fé þáttar 1	232.662	236.252
Hlutdeild minnihluta	-	-
Eigið fé þáttar 1	232.662	236.252
Víkjandi lán	13.433	13.340
Eigið fé þáttar 2	13.433	13.340
Eiginfjárgrunnur	246.095	249.592
Áhættugrunnur		
Útlánaáætla	933.036	887.372
Markaðsáætla	13.021	17.739
Rekstraráætla**	95.815	95.815
Áhættugrunnur samtals	1.041.872	1.000.926
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	22,3%	23,6%
Eiginfjárlutfall þáttar 1	22,3%	23,6%
Eiginfjárlutfall alls	23,6%	24,9%

*Í samræmi við arðgreiðslustefnu bankans samanstendur fyrirsjáanleg arðsúthlutun af 50% af hagnaði fyrstu níu mánuði ársins 2019.

**Fjárhæðirnar eru uppfærðar árlega

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

43. Vogunarlutfall

Eftirfarandi tafla sýnir vogunarlutfall samstæðunnar. Lágmarkskrafa vogunarlutfalls, samkvæmt 30. gr. a. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, reglugerðar nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 um varfærniskröfur vegna starfsemi lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, er 3,0%.

Vogunarlutfall	30.9.2019	31.12.2018
- Liðir innan efnahags (afleiður undanskildar)	1.412.734	1.324.118
- Afleiðusamingar	2.528	1.923
- Framtíðaráhætta afleiðna	1.455	1.674
- Liðir utan efnahags	122.426	147.010
- Lögbundnir frádráttarliðir eigin fjár þáttar 1	(11.198)	(3.358)
Heildaráhættuskuldbindingar	1.527.945	1.471.367
Eigið fé þáttar 1	232.662	236.252
Vogunarlutfall	15,2%	16,1%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Áhættustýring

Útlánaáhhætta

44. Hámarksútlánaáhhætta og skipting eftir atvinnugreinum

Eftirfarandi töflur sýna hámarksútlánaáhhættu samstæðunnar 30. september 2019 og 31. desember 2018. Staða eigna í efnahagsreikningi er byggð á bókfærðri stöðu í uppgjöri samstæðunnar. Stöður utan efnahagsreiknings í eftirfarandi töflum eru hámarksgreiðslur sem samstæðan gæti þurft að inna af hendi vegna ábyrgða, lánaskuldbindinga og óáðreginna yfirdráttarheimilda og kreditkortaheimilda.

Samstæðan notar ISAT 08 við flokkun fyrirtækja.

	Fyrirtæki													
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignarhalds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Lönaður	Land- búnaður	Annað	Bókfært virði
30. september 2019														
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	56.680	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56.680
Markaðsskuldbréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	8.968	77.183	-	-	-	9.656	67	-	-	-	-	-	912	96.786
Afleiðusamningar	1.741	-	80	10	46	80	458	22	-	-	-	-	91	2.528
Útlán og kröfur á lánastofnanir	71.222	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71.222
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	-	4.071	455.648	153.258	95.145	140.410	28.340	64.916	138.124	30.416	18.500	7.974	2	1.136.804
Aðrar fjáreignir	5.047	-	51	-	-	2.453	30	2	2.491	1	53	-	1	10.129
Útlánaáhhætta í efnahagsreikningi samtals	86.978	137.934	455.779	153.268	95.191	152.599	28.895	64.940	140.615	30.417	18.553	7.974	1.006	1.374.149
Útlánaáhhætta utan efnahagsreiknings	3.643	4.945	32.097	10.678	49.363	14.954	841	16.117	13.459	5.788	24.385	3.012	30	179.312
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	353	46	783	3.121	3.741	1.301	19	2.690	3.200	1.634	791	1	-	17.680
Óáðregnar lánsheimildir	-	-	-	5.560	43.087	12.072	616	8.658	2.879	2.933	20.454	2.169	-	98.428
Óáðregnar yfirdráttar-/kreditkortaheimildir	3.290	4.899	31.314	1.997	2.535	1.581	206	4.769	7.380	1.221	3.140	842	30	63.204
Hámarksútlánaáhhætta	90.621	142.879	487.876	163.946	144.554	167.553	29.736	81.057	154.074	36.205	42.938	10.986	1.036	1.553.461
Hlutfall af hámarksútlánaáhhættu	5,8%	9,2%	31,4%	10,6%	9,3%	10,8%	1,9%	5,2%	9,9%	2,3%	2,8%	0,7%	0,1%	100%

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

44. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum (framhald)

	Fyrirtæki													
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignarhalds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Lönaður	Land- búnaður	Annað	Bókfært virði
31. desember 2018														
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	70.854	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70.854
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	3.507	63.222	-	-	-	9.336	69	-	-	-	-	-	924	77.058
Afleiðusamningar	1.529	-	11	4	48	76	165	39	1	-	-	-	50	1.923
Útlán og kröfur á lánaðstofnanir	71.385	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71.385
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	-	4.720	413.699	146.912	87.510	137.343	30.971	63.644	119.439	29.799	21.936	8.559	-	1.064.532
Aðrar fjáreignir	1.903	27	108	-	159	229	31	3	2.320	45	39	-	-	4.864
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	78.324	138.823	413.818	146.916	87.717	146.984	31.236	63.686	121.760	29.844	21.975	8.559	974	1.290.616
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	3.760	2.936	31.099	12.935	56.891	22.057	1.884	19.502	21.511	5.659	23.994	1.082	31	203.341
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	255	-	784	827	3.829	1.109	8	2.524	4.653	2.092	593	79	-	16.753
Óáðregnar lánsheimildir	-	-	15	9.217	49.903	19.457	1.319	11.910	9.644	2.317	20.020	195	-	123.997
Óáðregnar yfirdráttar-/kreditkortaheimildir	3.505	2.936	30.300	2.891	3.159	1.491	557	5.068	7.214	1.250	3.381	808	31	62.591
Hámarksútlánaáhætta	82.084	141.759	444.917	159.851	144.608	169.041	33.120	83.188	143.271	35.503	45.969	9.641	1.005	1.493.957
Hlutfall af hámarksútlánaáættu	5,5%	9,5%	29,8%	10,7%	9,7%	11,3%	2,2%	5,6%	9,6%	2,4%	3,1%	0,6%	0,1%	100%

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

45. Tryggingar og veðhlutföll

Veðhlutfallið sýnir bókfært brúttóvirði útlána sem hlutfall af heildarverðmæti trygginga. Veðhlutfall er einn af lykiláhættumatsþáttum þegar verið er að meta lánveitingar einstakra viðskiptamanna. Áhættan á vanefndum viðskiptamanns er í forgrunni við útlánaákvæðanir og líkurnar á því að lánveitandi taki á sig tap við nauðungarsölu aukast á sama tíma og virði trygginga lækkar. Hátt veðhlutfall gefur til kynna minna svigrúm til áhættuvarna gegn verðlækkunum trygginga eða gegn hækkunum útlána ef endurgreiðslur eru ekki inntar af hendi og vöxtum bætt við útistandandi höfuðstól.

	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta		Án trygginga	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*			
30. september 2019										
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	71.223	(1)	71.222
Opinberir aðilar	68	13	123	55	259	22	0	3.808	(18)	4.071
Einstaklingar	32.750	105.584	251.399	32.090	421.823	3.477	2.259	32.711	(2.363)	455.648
Íbúðalán	23.005	94.651	236.450	23.162	377.268	857	522	923	(938)	378.110
Annað	9.745	10.933	14.949	8.928	44.555	2.620	1.737	31.788	(1.425)	77.538
Fyrirtæki	23.322	155.620	176.468	163.690	519.100	138.149	112.652	32.371	(12.535)	677.085
Sjávarútvegur	10.050	50.874	48.922	37.701	147.547	5.659	4.780	327	(275)	153.258
Byggingarstarfsemi	1.103	3.253	18.944	14.357	37.657	57.590	53.117	1.686	(1.788)	95.145
Fasteignafélög	1.737	23.109	55.967	34.881	115.694	22.147	17.028	4.839	(2.270)	140.410
Eignarhaldsfélög	3.485	22.486	560	27	26.558	1.182	1.008	669	(69)	28.340
Verslun	1.996	26.366	9.470	16.176	54.008	9.935	6.916	2.221	(1.248)	64.916
Þjónusta	3.506	19.002	33.605	56.042	112.155	22.025	17.614	7.947	(4.003)	138.124
Upplýsingatækni og fjarskipti	63	6.959	790	1.257	9.069	11.624	5.587	9.821	(98)	30.416
Iðnaður	618	2.110	6.004	1.980	10.712	5.784	5.209	4.723	(2.719)	18.500
Landbúnaður	764	1.461	2.206	1.269	5.700	2.203	1.393	136	(65)	7.974
Annað	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Samtals	56.140	261.217	427.990	195.835	941.182	141.648	114.911	140.113	(14.917)	1.208.026
31. desember 2018										
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	71.387	(2)	71.385
Opinberir aðilar	58	20	106	58	242	42	19	4.581	(145)	4.720
Einstaklingar	29.219	90.793	224.419	36.576	381.007	4.787	3.182	30.246	(2.341)	413.699
Íbúðalán	20.611	77.814	209.505	26.867	334.797	1.413	1.046	475	(886)	335.799
Annað	8.608	12.979	14.914	9.709	46.210	3.374	2.136	29.771	(1.455)	77.900
Fyrirtæki	10.452	120.777	178.738	185.134	495.101	129.907	99.977	31.424	(10.319)	646.113
Sjávarútvegur	755	36.736	47.333	55.288	140.112	6.880	4.878	303	(383)	146.912
Byggingarstarfsemi	526	3.069	14.238	31.151	48.984	38.938	31.490	1.383	(1.795)	87.510
Fasteignafélög	2.572	23.980	36.273	43.992	106.817	28.903	22.573	3.231	(1.608)	137.343
Eignarhaldsfélög	650	23.894	1.846	1.946	28.336	2.006	1.145	823	(194)	30.971
Verslun	893	4.354	31.729	16.428	53.404	9.023	5.512	2.030	(813)	63.644
Þjónusta	3.478	17.817	30.648	32.765	84.708	27.994	21.219	9.681	(2.944)	119.439
Upplýsingatækni og fjarskipti	52	7.818	1.201	127	9.198	12.090	10.075	8.634	(123)	29.799
Iðnaður	665	1.697	13.199	2.320	17.881	1.162	895	5.177	(2.284)	21.936
Landbúnaður	861	1.412	2.271	1.117	5.661	2.911	2.190	162	(175)	8.559
Annað	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samtals	39.729	211.590	403.263	221.768	876.350	134.736	103.178	137.638	(12.807)	1.135.917

* Ef veðhlutfall er lægra en 100% er lán metið sem tryggt að fullu. Ef veðhlutfall er hærra en 100% er lán metið sem tryggt að hluta og tilsvarandi virði tryggingar er sýnt í töflunni.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

46. Tegundir trygginga

Eftirfarandi töflur sýna samsvörunina á milli tryggingavirðis og kröfuvirðis, þar sem virði sérhverrar tryggingar sem sett hefur verið samstæðunni að veði getur ekki verið hærra en bókfært brúttóvirði samsvarandi kröfu. Breytingar á tryggingavirði milli tímabila má rekja annað hvort til breytinga á virði undirliggjandi trygginga eða breytinga á bókfærðu brúttóvirði kröfunnar.

30. september 2019	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	215	-	1	-	43	259
Einstaklingar	404.384	82	115	2.643	16.701	423.925
Íbúðalán	373.045	13	59	29	4.519	377.665
Annað	31.339	69	56	2.614	12.182	46.260
Fyrirtæki	361.255	108.381	1.497	65.816	94.819	631.768
Sjávarútvegur	10.371	106.701	44	19.863	15.349	152.328
Byggingarstarfsemi	86.287	40	545	84	3.820	90.776
Fasteignafélög	131.324	20	365	142	884	132.735
Eignarhaldsfélög	969	-	1	26.588	10	27.568
Verslun	30.412	-	61	8.051	22.400	60.924
Þjónusta	83.732	1.620	360	3.571	40.486	129.769
Upplýsingatækni og fjarskipti	1.589	-	11	7.504	5.551	14.655
Iðnaður	10.792	-	105	13	5.011	15.921
Landbúnaður	5.779	-	5	-	1.308	7.092
Annað	-	-	-	-	-	-
Samtals	765.854	108.463	1.613	68.459	111.563	1.055.952
31. desember 2018	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	209	-	2	-	49	260
Einstaklingar	364.073	96	167	2.748	17.183	384.267
Íbúðalán	331.631	16	91	31	4.170	335.939
Annað	32.442	80	76	2.717	13.013	48.328
Fyrirtæki	322.111	108.996	4.910	68.737	90.717	595.471
Sjávarútvegur	9.530	107.296	386	15.257	12.639	145.108
Byggingarstarfsemi	73.430	46	1.557	77	5.405	80.515
Fasteignafélög	127.043	38	555	1.221	622	129.479
Eignarhaldsfélög	3.093	-	146	26.251	13	29.503
Verslun	22.901	3	106	12.349	23.599	58.958
Þjónusta	69.033	1.613	327	3.811	31.211	105.995
Upplýsingatækni og fjarskipti	1.293	-	30	9.507	8.451	19.281
Iðnaður	9.723	-	1.800	264	7.003	18.790
Landbúnaður	6.065	-	3	-	1.774	7.842
Annað	-	-	-	-	-	-
Samtals	686.393	109.092	5.079	71.485	107.949	979.998

*Aðrar tryggingar eru fjárkröfur, vörureikningar, lausafé, ökutæki, vélar, loftför og birgðir.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

47. Gæði útlána og krafna

Eftirfarandi töflur sýna gæði útlána og krafna á formi láns hæfiseinkunna.

	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
30. september 2019							
Lánastofnanir	71.209	14	-	-	-	(1)	71.222
Opinberir aðilar	363	3.704	22	0	-	(18)	4.071
Einstaklingar	225.307	198.268	28.571	5.835	30	(2.363)	455.648
Íbúðalán	200.680	155.490	19.522	3.356	-	(938)	378.110
Annað	24.627	42.778	9.049	2.479	30	(1.425)	77.538
Fyrirtæki	57.712	547.270	54.969	29.367	302	(12.535)	677.085
Sjávarútvegur	7.709	141.809	3.361	654	-	(275)	153.258
Byggingarstarfsemi	653	81.749	10.609	3.922	-	(1.788)	95.145
Fasteignafélög	857	122.520	13.591	5.525	187	(2.270)	140.410
Eignarhaldsfélög	-	22.370	5.961	78	-	(69)	28.340
Verslun	26.076	32.268	4.978	2.842	-	(1.248)	64.916
Þjónusta	13.790	102.977	14.594	10.651	115	(4.003)	138.124
Upplýsingatækni og fjarskipti	737	29.559	169	49	-	(98)	30.416
Iðnaður	6.515	7.913	1.459	5.332	-	(2.719)	18.500
Landbúnaður	1.375	6.104	246	314	-	(65)	7.974
Annað	-	1	1	-	-	-	2
Bókfært virði	354.591	749.256	83.562	35.202	332	(14.917)	1.208.026
	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
31. desember 2018							
Lánastofnanir	71.376	11	-	-	-	(2)	71.385
Opinberir aðilar	469	4.389	7	-	-	(145)	4.720
Einstaklingar	154.648	216.864	39.147	4.492	889	(2.341)	413.699
Íbúðalán	140.745	167.355	25.570	2.375	640	(886)	335.799
Annað	13.903	49.509	13.577	2.117	249	(1.455)	77.900
Fyrirtæki	68.189	500.981	60.965	25.886	411	(10.319)	646.113
Sjávarútvegur	20.962	120.554	4.060	1.458	261	(383)	146.912
Byggingarstarfsemi	1.379	66.351	18.031	3.544	-	(1.795)	87.510
Fasteignafélög	765	119.006	14.291	4.829	60	(1.608)	137.343
Eignarhaldsfélög	1	26.134	4.882	148	-	(194)	30.971
Verslun	25.354	34.968	2.544	1.591	-	(813)	63.644
Þjónusta	11.464	87.560	15.711	7.558	90	(2.944)	119.439
Upplýsingatækni og fjarskipti	273	29.497	53	99	-	(123)	29.799
Iðnaður	6.582	10.749	877	6.012	-	(2.284)	21.936
Landbúnaður	1.409	6.162	516	647	-	(175)	8.559
Annað	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	294.682	722.245	100.119	30.378	1.300	(12.807)	1.135.917

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

48. Útlán og kröfur eftir stöðu vanskila

Eftirfarandi töflur sýna bókfært brúttóvirði útlána og krafna eftir vanskilastöðu.

	Bókfært virði brúttó							
	Dagar í vanskilum							
	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90	Virðis-rýrnunar-sjóður	Bókfært virði
30. september 2019								
Lánastofnanir	71.223	-	-	-	-	-	(1)	71.222
Opinberir aðilar	4.069	20	-	-	-	-	(18)	4.071
Einstaklingar	442.530	4.239	6.074	905	1.375	2.888	(2.363)	455.648
Íbúðalán	371.281	6	4.871	549	1.015	1.326	(938)	378.110
Annað	71.249	4.233	1.203	356	360	1.562	(1.425)	77.538
Fyrirtæki	657.154	4.103	8.596	3.399	4.078	12.290	(12.535)	677.085
Sjávarútvegur	152.207	181	739	108	19	279	(275)	153.258
Byggingarstarfsemi	94.008	186	1.548	11	46	1.134	(1.788)	95.145
Fasteignafélög	134.554	331	3.433	504	518	3.340	(2.270)	140.410
Eignarhaldsfélög	28.345	37	16	4	-	7	(69)	28.340
Verslun	64.019	523	172	152	192	1.106	(1.248)	64.916
Þjónusta	130.157	2.586	2.443	2.234	2.215	2.492	(4.003)	138.124
Upplýsingatækni og fjarskipti	30.381	33	45	6	7	42	(98)	30.416
Iðnaður	15.672	193	165	350	1.075	3.764	(2.719)	18.500
Landbúnaður	7.810	32	35	30	6	126	(65)	7.974
Annað	1	1	-	-	-	-	-	2
Samtals	1.174.976	8.362	14.670	4.304	5.453	15.178	(14.917)	1.208.026
	Bókfært virði brúttó							
	Dagar í vanskilum							
	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90	Virðis-rýrnunar-sjóður	Bókfært virði
31. desember 2018								
Lánastofnanir	71.387	-	-	-	-	-	(2)	71.385
Opinberir aðilar	4.848	-	16	1	-	-	(145)	4.720
Einstaklingar	402.153	2.842	2.780	4.204	879	3.182	(2.341)	413.699
Íbúðalán	329.665	-	1.984	2.996	590	1.450	(886)	335.799
Annað	72.488	2.842	796	1.208	289	1.732	(1.455)	77.900
Fyrirtæki	629.832	9.059	4.243	2.549	1.035	9.714	(10.319)	646.113
Sjávarútvegur	146.381	371	20	50	3	470	(383)	146.912
Byggingarstarfsemi	84.409	990	785	64	212	2.845	(1.795)	87.510
Fasteignafélög	134.799	162	1.238	1.109	215	1.428	(1.608)	137.343
Eignarhaldsfélög	30.853	104	8	114	18	68	(194)	30.971
Verslun	62.378	283	532	155	49	1.060	(813)	63.644
Þjónusta	113.694	2.630	1.550	919	361	3.229	(2.944)	119.439
Upplýsingatækni og fjarskipti	29.758	63	3	2	8	88	(123)	29.799
Iðnaður	19.308	4.345	88	88	11	380	(2.284)	21.936
Landbúnaður	8.252	111	19	48	158	146	(175)	8.559
Annað	-	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.108.220	11.901	7.039	6.754	1.914	12.896	(12.807)	1.135.917

49. Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig

Eftirfarandi töflur sýna bæði bókfært brúttóvirði útlána og krafna og vænt útlánatap eftir atvinnugreinum og flokkun í áhættustig skv. IFRS 9 staðlinum.

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðis-rýrnunar-sjóður	Gangvirði	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma			
30. september 2019										
Lánastofnanir	71.223	71.217	(1)	6	-	-	-	(1)	-	71.222
Opinberir aðilar	4.089	4.041	(18)	48	-	-	-	(18)	-	4.071
Einstaklingar	458.011	414.412	(511)	37.764	(544)	5.835	(1.308)	(2.363)	0	455.648
Íbúðalán	379.048	349.159	(260)	26.533	(342)	3.356	(336)	(938)	-	378.110
Annað	78.963	65.253	(251)	11.231	(202)	2.479	(972)	(1.425)	-	77.538
Fyrirtæki	689.620	592.804	(1.558)	57.373	(810)	29.367	(10.167)	(12.535)	10.076	677.085
Sjávarútvegur	153.533	147.144	(95)	2.942	(17)	654	(163)	(275)	2.793	153.258
Byggingarstarfsemi	96.933	75.448	(612)	17.563	(160)	3.922	(1.016)	(1.788)	-	95.145
Fasteignafélög	142.680	126.334	(531)	10.821	(218)	5.525	(1.521)	(2.270)	-	140.410
Eignarhaldsfélög	28.409	28.243	(53)	88	(1)	78	(15)	(69)	-	28.340
Verslun	66.164	57.332	(45)	3.755	(53)	2.842	(1.150)	(1.248)	2.235	64.916
Þjónusta	142.127	112.300	(119)	17.353	(272)	10.651	(3.612)	(4.003)	1.823	138.124
Upplýsingatækni og fjarskipti	30.514	26.997	(67)	243	(3)	49	(28)	(98)	3.225	30.416
Iðnaður	21.219	13.220	(28)	2.667	(67)	5.332	(2.624)	(2.719)	-	18.500
Landbúnaður	8.039	5.785	(8)	1.940	(19)	314	(38)	(65)	-	7.974
Annað	2	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Samtals	1.222.943	1.082.474	(2.088)	95.191	(1.354)	35.202	(11.475)	(14.917)	10.076	1.208.026

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðis-rýrnunar-sjóður	Gangvirði	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma			
31. desember 2018										
Lánastofnanir	71.387	71.384	(2)	3	-	-	-	(2)	-	71.385
Opinberir aðilar	4.865	1.859	(8)	3.006	(137)	-	-	(145)	-	4.720
Einstaklingar	416.040	363.967	(561)	47.581	(602)	4.492	(1.178)	(2.341)	0	413.699
Íbúðalán	336.685	301.920	(240)	32.390	(343)	2.375	(303)	(886)	-	335.799
Annað	79.355	62.047	(321)	15.191	(259)	2.117	(875)	(1.455)	-	77.900
Fyrirtæki	656.432	582.067	(1.714)	38.809	(468)	25.886	(8.137)	(10.319)	9.670	646.113
Sjávarútvegur	147.295	135.868	(83)	8.373	(42)	1.458	(258)	(383)	1.596	146.912
Byggingarstarfsemi	89.305	79.649	(620)	6.112	(110)	3.544	(1.065)	(1.795)	-	87.510
Fasteignafélög	138.951	127.569	(569)	5.575	(82)	4.829	(957)	(1.608)	978	137.343
Eignarhaldsfélög	31.165	30.818	(84)	199	(4)	148	(106)	(194)	-	30.971
Verslun	64.457	56.974	(88)	4.391	(28)	1.591	(697)	(813)	1.501	63.644
Þjónusta	122.383	102.188	(169)	10.514	(159)	7.558	(2.616)	(2.944)	2.123	119.439
Upplýsingatækni og fjarskipti	29.922	26.210	(61)	141	(1)	99	(61)	(123)	3.472	29.799
Iðnaður	24.220	17.003	(32)	1.205	(18)	6.012	(2.234)	(2.284)	-	21.936
Landbúnaður	8.734	5.788	(8)	2.299	(24)	647	(143)	(175)	-	8.559
Annað	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.148.724	1.019.277	(2.285)	89.399	(1.207)	30.378	(9.315)	(12.807)	9.670	1.135.917

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

50. Virðisbreyting útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavini og annarra fjáreigna

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á tímabilinu.

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2019 - Lánastofnanir	(2)	(5)	-	(7)
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	1	-	-	1
Staða 30. september 2019 - Lánastofnanir	(1)	(5)	0	(6)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(1)	-	-	(1)
-þar af fært á meðal skulda	-	(5)	-	(5)

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2019 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.553)	(1.230)	(9.345)	(13.128)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(802)	(331)	(1.340)	(2.473)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	686	208	1.079	1.973
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt útlánatap	(79)	71	8	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	618	(631)	13	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út líftíma	1.285	916	(2.201)	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(1.429)	(487)	(675)	(2.591)
Framlag á móti afskrift	21	12	883	916
Staða 30. september 2019 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.253)	(1.472)	(11.578)	(15.303)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(2.087)	(1.354)	(11.475)	(14.916)
-þar af fært á meðal skulda	(166)	(118)	(103)	(387)

	1.1-30.9.2019				
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	-	(269)	(2.204)	(2.473)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	1	285	1.687	1.973
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi tímabils	1	124	(407)	(2.308)	(2.590)
Afskrift	-	-	(643)	(1.324)	(1.967)
Framlag á móti afskrift	-	-	366	550	916
Innheimt áður afskrifað	-	-	390	246	636
Gengisbreytingar	-	-	-	51	51
Virðisbreyting útlána og krafna	1	125	(278)	(3.302)	(3.454)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

50. Virðisbreyting útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinir og annarra fjáreigna (framhald)

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á árinu 2018.

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Uppfærð staða 1. janúar 2018 - Lánastofnanir	(3)	-	-	(3)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	(1)	-	(1)
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	4	(4)	-	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(3)	-	-	(3)
Staða 31. desember 2018 - Lánastofnanir	(2)	(5)	0	(7)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(2)	-	-	(2)
-þar af fært á meðal skulda	-	(5)	-	(5)

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Uppfærð staða 1. janúar 2018 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.671)	(1.048)	(13.075)	(16.794)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(1.359)	(350)	(494)	(2.203)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	976	207	1.080	2.263
Breytingar vegna endurflokkunar fjáreigna	80	-	-	80
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt útlánatap	(103)	84	19	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	452	(483)	31	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út líftíma	990	470	(1.460)	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(949)	(120)	1.050	(19)
Framlag á móti afskrift	31	10	3.505	3.546
Staða 31. desember 2019 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.553)	(1.230)	(9.344)	(13.127)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(2.283)	(1.207)	(9.315)	(12.805)
-þar af fært á meðal skulda	(270)	(23)	(29)	(322)

	1.1-31.12.2018				
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(2)	(1)	(359)	(1.842)	(2.204)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	124	507	1.632	2.263
Breytingar vegna endurflokkunar fjáreigna	-	-	-	80	80
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi árs	(3)	14	173	(206)	(22)
Afskrift	-	-	(946)	(3.714)	(4.660)
Framlag á móti afskrift	-	-	654	2.892	3.546
Innheimt áður afskrifað	-	-	509	328	837
Gengisbreytingar	-	-	1	458	459
Virðisbreyting útlána og krafna	(5)	137	539	(372)	299

51. Stórar áhættuskuldbindingar

Þann 30. september 2019 voru fimm hópar viðskiptamanna samstæðunnar skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar samkvæmt gildandi reglum um stórar áhættuskuldbindingar fjármálafyrirtækja. Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila eru umfram 10% af hæfu fjármagni samstæðunnar. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhættuskuldbinding, eftir útlánamildun, vera stærri en 25% af hæfu fjármagni. Neðangreind tafla sýnir stórar áhættuskuldbindingar eftir útlánamildun.

	Fjöldi stórra áhætta	Stórar áhættur
30. september 2019		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	3	101.693
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	2	-
Samtals	5	101.693

Hlutfall af hæfu fjármagni 41%

	Fjöldi stórra áhætta	Stórar áhættur
31. desember 2018		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	3	83.842
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	1	-
Samtals	4	83.842

Hlutfall af hæfu fjármagni 34%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

52. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Sundurliðun á skuldabréfasafni samstæðunnar, í samræmi við mat matsfyrirtækisins Standard & Poor's, er sem hér segir:

Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	30.9.2019	31.12.2018
AAA	27.064	26.685
AA- til AA+	32.147	23.247
A- til A+	8.823	7.187
BBB+ og lægra	2.458	576
	70.492	57.695
Skuldabréf fyrirtækja		
A- til A+	1.005	379
BBB- til BBB+	4.066	3.776
Óflokkað	12.255	11.701
	17.326	15.856
Eignavarin verðbréf		
BBB- til BBB+	8.968	3.507
	8.968	3.507
Samtals	96.786	77.058

53. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir yfirlit yfir stöður fjáreigna og fjárskulda sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

30. september 2019

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar			
Afleiður	2.528	-	2.528	(468)	(2.187)	(127)	-	2.528

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	(3.680)	-	(3.680)	(468)	2.148	(2.000)	-	(3.680)
Skortstöður	(2.220)	-	(2.220)	-	2.220	-	-	(2.220)
Samtals	(5.900)	0	(5.900)	(468)	4.368	(2.000)	0	(5.900)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

53. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda (framhald)

31. desember 2018

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar			
Afleiður	1.923	-	1.923	(284)	(806)	833	-	1.923

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	(1.638)	-	(1.638)	(284)	1.007	(916)	-	(1.638)
Skortstöður	(4.908)	-	(4.908)	-	4.908	-	-	(4.908)
Samtals	(6.546)	0	(6.546)	(284)	5.915	(916)	0	(6.546)

Lausafjánhætta

54. Stýring lausafjánhættu

Samstæðan fer eftir reglum Seðlabanka Íslands nr. 266/2017, um lausafjánhutfall lánastofnana. Samstæðan fylgir einnig reglum nr. 1032/2014 um fjármögnunarhlutfall í erlendum gjaldmiðlum, auk þess að fylgja leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 2/2010 um bestu framkvæmd lausafjárstýringar hjá fjármálafyrirtækjum. Lausafjárreglur Seðlabankans nr. 266/2017 krefjast þess að heildarlausafjárþekja fyrir samstæðuna sé að lágmarki 100% og að lausafjárþekja fyrir erlendar myntir sé einnig að lágmarki 100%. Reglur nr. 1032/2014 um fjármögnunarhlutfall setja 100% lágmarksskorðu um stöðuga fjármögnunarþekju erlendra mynta. Samstæðan skilar mánaðarlegum skýrslum um lausafjárstöðu og fjármögnunarhlutfall til Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins.

Meginmælikvarði lausafjánhættu til skamms tíma er lausafjárþekja (LCR) sem mælir hlutfall hágæða lausafjáreigna af nettó heildarútlæði á næstu 30 dögum miðað við tiltekna álagsaðstæður. Hágæða lausafjáreignir samanstanda af handbæru reiðufé, innstæðum hjá Seðlabanka, eignum sem nota má í endurhverfum viðskiptum við Seðlabanka Íslands og erlend ríkisverðbréf með 0% áhættuvog. Vænt inn- og útlæði fyrir næstu 30 daga er fengið með því að vega þá eigna- og skuldaliði sem tilteknir eru við útreikning hlutfallsins með fyrirfram ákveðnum inn- og útlæðisvögum sem tilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017. Lánastofnanir geta að hámarki gert ráð fyrir 75% af væntu innflæði lausafjár á móti væntu útlæði lausafjár. Þetta er gert til að koma í veg fyrir að lánastofnanir reiði sig um of á vænt innflæði á álagstímum. Töflurnar hér að neðan sýna útreikninga lausafjárþekju:

Lausafjárþekja 30. september 2019	Samtals		Erlendar myntir	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjáreignir	99.758	99.758	61.029	61.029
2. stigs lausafjáreignir	817	572	-	-
Upplýsingaliðir	23.954	-	6.993	-
Heildarlausafjáreignir	124.529	100.330	68.022	61.029
Innlán	518.959	129.518	93.980	39.096
Lántaka	185	185	185	185
Annað útlæði	134.538	21.556	28.631	3.062
Heildarútlæði (0-30 daga)	653.682	151.259	122.796	42.343
Útlán og kröfur á lánastofnanir	80.798	69.210	71.059	69.210
Annað innflæði	57.705	28.173	7.591	4.181
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(41.634)
Heildarinnflæði (0-30 daga)	138.503	97.383	78.650	31.757
Lausafjárþekja		186%		577%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

54. Stýring lausafjánhættu (framhald)

Lausafjárþekja 31. desember 2018	Samtals		Erlendar myntir	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjáreignir	94.961	94.961	51.587	51.587
2. stigs lausafjáreignir og upplýsingaliðir	17.800	-	4.048	-
Heildarlausafjáreignir	112.761	94.961	55.635	51.587
Innlán	517.428	133.200	86.615	35.216
Lántaka	730	730	170	170
Annað útflæði	150.699	16.765	31.999	3.263
Heildarútflæði (0-30 daga)	668.857	150.695	118.784	38.649
Útlán og kröfur á lánastofnanir	81.211	70.340	71.168	70.340
Annað innflæði	42.789	20.372	11.806	6.442
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(47.795)
Heildarinnflæði (0-30 daga)	124.000	90.712	82.974	28.987
Lausafjárþekja		158%		534%

Eftirfarandi tafla sýnir samsetningu lausafjárforða bankans sem samsettur er af hágæðalausafjáreignum sem skilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017 sem og af tiltækum útlánnum og kröfum á fjármálastofnanir:

Lausafjárforði 30. september 2019	Samtals	Erlendar myntir
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	20.928	1.818
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	20.436	-
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	59.211	59.211
Hágæða lausafjáreignir	100.575	61.029
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	80.798	71.059
Heildarlausafjárforði	181.373	132.088

Lausafjárforði 31. desember 2018	Samtals	Erlendar myntir
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	35.291	1.655
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	9.738	-
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	49.932	49.932
Hágæðalausafjáreignir	94.961	51.587
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	81.211	71.168
Heildarlausafjárforði	176.172	122.755

Annar meginmælikvarði lausafjánhættu, þar sem horft er til allt að 12 mánaða, er fjármögnunarþekja (NSFR). Eftirfarandi tafla sýnir fjármögnunarþekju í erlendum myntum og fjármögnunarþekju samtals 30. september 2019 og 31. desember 2018:

	30.9.2019	31.12.2018
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	158%	166%
Fjármögnunarþekja samtals	119%	120%

55. Veðsettar eignir

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun veðsettra og óveðsettra eigna samstæðunnar 30. september 2019 og 31. desember 2018.

30. september 2019	Veðsett á móti		Óveðsettar eignir	Samtals
	Sértrygðum skulda-bréfum	Annað*		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	2.810	17.354	36.516	56.680
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	-	96.786	96.786
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	29.150	29.150
Afleiðusamningar	-	-	2.528	2.528
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.726	69.496	71.222
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	167.079	-	969.725	1.136.804
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélagum	-	-	1.445	1.445
Rekstrarfjármunir	-	-	5.975	5.975
Óefnislegar eignir	-	-	2.338	2.338
Frestuð skatteign	-	-	34	34
Aðrar eignir	-	-	11.156	11.156
Eignir í sölumeðferð	-	-	1.144	1.144
Samtals	169.889	19.080	1.226.293	1.415.262

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

55. Veðsettar eignir (framhald)

	Veðsett á móti		Óveðsettar eignir	Samtals
	Sértryggðum skulda-bréfum	Annað*		
31. desember 2018				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	3.835	12.741	54.278	70.854
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	-	77.058	77.058
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	23.547	23.547
Afleiðusamningar	-	-	1.923	1.923
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	805	70.580	71.385
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	132.864	-	931.668	1.064.532
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélögum	-	-	1.453	1.453
Rekstrarfjármunir	-	-	5.548	5.548
Óefnislegar eignir	-	-	2.622	2.622
Frestuð skatteign	-	-	134	134
Aðrar eignir	-	-	5.655	5.655
Eignir í sölumæðferð	-	-	1.330	1.330
Samtals	136.699	13.546	1.175.796	1.326.041

*Annað eru eignir sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann til þess að tryggja uppgjör í íslenska greiðslukerfinu, eignir sem settar hafa verið að veði til þess að tryggja viðskiptalínur, GMRA (e. Global Master Repurchase Agreement) og ISDA (e. International Swaps and Derivative Association) samninga og aðrar veðsetningar af svipuðum toga.

Markaðsáhætta

56. Stýring markaðsáhattu

Í eftirfarandi töflu er samantekt á markaðsáhattu samstæðunnar sýnd sem hlutfall af áhættugrunni þann 30. september 2019 og 31. desember 2018. Aðlögun á útlánvirði (CVA) fyrir afleiðustöður samstæðunnar eru reiknaðar með staðalaðferð samkvæmt reglum um eiginfjárröfur.

Áhættuþáttur	30.9.2019	31.12.2018
	% af áh.gr.	% af áh.gr.
Hlutabréfaáhætta	0,6%	0,9%
Vaxtaáhætta	0,2%	0,2%
Aðlögun á útlánvirði	0,0%	0,0%
Gjaldeyrishætta	0,4%	0,6%
Samtals	1,2%	1,8%

Í skýringum 60-61 er samantekt á heildargjaldeyrishættu samstæðunnar innan og utan veltubókar.

57. Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er áhættan á sveiflum í virði á opnum stöðum í hlutabréfum og hlutabréfatengdum fjármálagerningum.

Hlutabréfastöður samstæðunnar í veltubók samanstanda af stöðutöku í skráðum innlendum hlutabréfum vegna viðskiptavaktar, ásamt stöðum í afleiðum á skráð hlutabréf og vörnum vegna þeirra. Stöður samstæðunnar í hlutabréfum utan veltubókar samanstanda af skráðum og óskráðum hlutabréfum vegna eigna- og skuldastýringar. Frekari útlistun má sjá í skýringu 21.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

58. Vaxtaáætta

Eftirfarandi töflur sýna vaxtaáætlu samstæðunnar. Töflurnar sýna bókfært virði vaxtaberandi eigna og skulda á meðan fjárhæðir utan efnahagsreiknings eru settar fram sem nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar, sjá skýringu 22. Fjárhæðirnar eru flokkaðar út frá dagsetningu samningsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem gerist fyrr.

30. september 2019	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	56.680	-	-	-	56.680
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	44.416	21.900	13.321	17.149	96.786
Afleiðusamningar	2.528	-	-	-	2.528
Útlán og kröfur á lánastofnanir	71.222	-	-	-	71.222
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	843.051	119.952	137.263	36.538	1.136.804
Aðrar fjáreignir	10.129	-	-	-	10.129
Samtals	1.028.026	141.852	150.584	53.687	1.374.149
Fjárskuldir					
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(47.860)	-	-	-	(47.860)
Innlán frá viðskiptavinum	(695.100)	(5.824)	(2.838)	-	(703.762)
Afleiðusamningar og skortstöður	(3.680)	-	-	(2.220)	(5.900)
Lántaka	(54.698)	(16.691)	(201.242)	(93.706)	(366.337)
Aðrar fjárskuldir	(13.968)	-	-	-	(13.968)
Víkjandi lántökur	-	-	-	(13.433)	(13.433)
Samtals	(815.306)	(22.515)	(204.080)	(109.359)	(1.151.260)
Hrein staða í efnahagsreikningi	212.720	119.337	(53.496)	(55.672)	222.889
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(84.840)	3.780	81.060	0	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	15.907	0	(13.907)	(2.000)	
Vaxtanæmnibil samtals	143.787	123.117	13.657	(57.672)	
31. desember 2018	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	70.854	-	-	-	70.854
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	48.155	7.044	9.762	12.097	77.058
Afleiðusamningar	1.923	-	-	-	1.923
Útlán og kröfur á lánastofnanir	71.385	-	-	-	71.385
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	853.058	68.257	96.428	46.789	1.064.532
Aðrar fjáreignir	4.864	-	-	-	4.864
Samtals	1.050.239	75.301	106.190	58.886	1.290.616
Fjárskuldir					
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(34.609)	-	-	-	(34.609)
Innlán frá viðskiptavinum	(686.952)	(3.900)	(2.191)	-	(693.043)
Afleiðusamningar og skortstöður	(2.634)	-	(1.925)	(1.987)	(6.546)
Lántaka	(44.330)	(18.622)	(188.270)	(63.190)	(314.412)
Aðrar fjárskuldir	(6.114)	-	-	-	(6.114)
Víkjandi lántökur	-	-	-	(13.340)	(13.340)
Samtals	(774.639)	(22.522)	(192.386)	(78.517)	(1.068.064)
Hrein staða í efnahagsreikningi	275.600	52.779	(86.196)	(19.631)	222.552
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(83.861)	0	83.861	0	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	16.957	56	(14.711)	(2.303)	
Vaxtanæmnibil samtals	208.696	52.835	(17.046)	(21.934)	

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

59. Verðtryggingaráhætta (öll söfn)

Verðtryggingaráhætta er áhættan á þeim áhrifum sem sveiflur í vísitölu neysluverðs geta haft á fjárhagsstöðu og sjóðstreymi verðtryggðra fjármálagerna. Talsvert ójafnvægi er milli verðtryggðra eigna og skulda samstæðunnar. Til að mæta þessu ójafnvægi býður bankinn upp á óverðtryggð útlán, verðtryggð innlán, verðtryggðar sértryggðar skuldabréfaútgáfur sem og verðtryggða vaxtaskiptasamninga.

Verðtryggingaráhættu vegna tengingar við vísitölu neysluverðs er stýrt miðlægt innan samstæðunnar af Fjárfstýringu og er undir eftirliti Markaðsáhættu innan Áhættustýringar. Tölurnar hér að neðan sýna verðtryggingarjöfnuð samstæðu miðað við bókfærða stöðu verðtryggðra fjáreigna og fjárskulda flokkað eftir gjalddögum 30. september 2019 og 31. desember 2018.

	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
30. september 2019					
Fjáreignir					
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	20	2.962	16.411	19.393
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	6.093	10.493	68.906	313.372	398.864
Samtals	6.093	10.513	71.868	329.783	418.257
Fjárskuldir					
Innlán frá viðskiptavinum	(88.334)	(13.916)	(11.230)	(4.023)	(117.503)
Afleiðusamningar og skortstöður	-	-	-	(2.220)	(2.220)
Lántaka	(2.473)	(273)	(21.472)	(91.162)	(115.380)
Samtals	(90.807)	(14.189)	(32.702)	(97.405)	(235.103)
Samtals innan efnahags	(84.714)	(3.676)	39.166	232.378	183.154
Nettófjáreignir utan efnahags					
Vaxtaskiptasamningar	-	-	(26.228)	(2.201)	(28.429)
Heildarskiptasamningar	(6.951)	-	-	-	(6.951)
Samtals	(6.951)	0	(26.228)	(2.201)	(35.380)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	(91.665)	(3.676)	12.938	230.177	147.774
31. desember 2018					
Fjáreignir					
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	115	5	136	12.530	12.786
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	5.058	11.782	64.356	307.871	389.067
Samtals	5.173	11.787	64.492	320.401	401.853
Fjárskuldir					
Innlán frá viðskiptavinum	(85.965)	(12.554)	(11.316)	(3.690)	(113.525)
Afleiðusamningar og skortstöður	-	-	(2.274)	(2.264)	(4.538)
Lántaka	(426)	(341)	(21.021)	(62.816)	(84.604)
Samtals	(86.391)	(12.895)	(34.611)	(68.770)	(202.667)
Samtals innan efnahags	(81.218)	(1.108)	29.881	251.631	199.186
Nettóeignir utan efnahags					
Vaxtaskiptasamningar	(66)	-	(25.000)	(2.000)	(27.066)
Heildarskiptasamningar	(823)	-	-	-	(823)
Samtals	(889)	0	(25.000)	(2.000)	(27.889)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	(82.107)	(1.108)	4.881	249.631	171.297

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Gjaldeyrisáhætta

60. Gjaldeyrisáhætta (öll söfn)

Samstæðan starfar í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð, nr. 784/2018. Reglurnar kveða á um að gjaldeyrisjöfnuður (hvort sem er skortstöður eða gnóttstöður) kerfislega mikilvægra eftirlitsskyldra aðila skuli ávallt vera innan 10% af eiginfjárgrunni þeirra, í hverri mynt og öllum myntum samanlagt. Þó skal heildargjaldeyrisjöfnuður aldrei vera hærri fjárhæð en sem nemur 25.000 milljónum króna. Samstæðan skilar Seðlabanka Íslands mánaðarlegum skýrslum um gjaldeyrisjöfnuð.

Nettó gjaldeyrisjöfnuður samstæðunnar þann 30. september 2019 var + 1,4% af eiginfjárgrunni samstæðunnar (31.12.2018: +2,3%).

61. Samþjöppun gjaldeyrisáhattu

Eftirfarandi töflur sýna samantekna gjaldeyrisáhattu samstæðunnar 30. september 2019 og 31. desember 2018. Fjárhæðir utan efnahagsreiknings sýna nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar. Fjárhæðir sem settar eru fram í eftirfarandi töflu innihalda alla samninga um stundarviðskipti með erlenda gjaldmiðla. Við stjórnun gjaldeyrisáhattu lítur samstæðan á framansagða samninga hvorki sem afleiðueignir né afleiðuskuldir.

30. september 2019	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	666	178	399	13	36	523	1.815
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	27.087	37	36.213	-	-	-	63.337
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	2.393	-	65	-	-	297	2.755
Afleiðusamningar	1.728	23	1	-	-	-	1.752
Útlán og kröfur á lánastofnanir	24.619	1.446	4.681	204	410	39.721	71.081
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	150.728	2.839	48.648	3.157	1.193	4.778	211.343
Aðrar eignir	1.238	-	745	-	-	33	2.016
Samtals	208.459	4.523	90.752	3.374	1.639	45.352	354.099
Skuldir							
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(1.742)	(69)	(115)	-	-	(384)	(2.310)
Innlán frá viðskiptavinum	(48.289)	(3.657)	(39.273)	(637)	(1.056)	(11.520)	(104.432)
Afleiðusamningar og skortstöður	(104)	(29)	(887)	-	-	(22)	(1.042)
Lántaka	(152.471)	-	(18.797)	-	-	(56.876)	(228.144)
Aðrar skuldir	(1.091)	(136)	(1.106)	(3)	(11)	(498)	(2.845)
Víkjandi lántökur	(13.433)	-	-	-	-	-	(13.433)
Samtals	(217.130)	(3.891)	(60.178)	(640)	(1.067)	(69.300)	(352.206)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(8.671)	632	30.574	2.734	572	(23.948)	1.893
Hrein staða utan efnahagsreiknings	7.563	(598)	(26.896)	(2.711)	(543)	22.283	(902)
Hrein gjaldeyrisstaða	(1.108)	34	3.678	23	29	(1.665)	991
31. desember 2018	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	666	180	318	15	40	436	1.655
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	26.717	30	27.023	-	-	-	53.770
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	5	-	23	-	-	53	81
Afleiðusamningar	961	146	441	-	-	7	1.555
Útlán og kröfur á lánastofnanir	39.127	2.951	13.771	343	374	14.602	71.168
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	139.993	2.585	40.790	3.273	1.224	3.677	191.542
Aðrar eignir	1.217	-	52	-	-	29	1.298
Samtals	208.686	5.892	82.418	3.631	1.638	18.804	321.069
Skuldir							
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(938)	(451)	(125)	-	-	(795)	(2.309)
Innlán frá viðskiptavinum	(35.906)	(4.195)	(44.219)	(306)	(879)	(8.393)	(93.898)
Afleiðusamningar og skortstöður	(156)	(51)	(98)	-	(7)	(44)	(356)
Lántaka	(150.137)	-	(17.681)	-	-	(37.580)	(205.398)
Aðrar skuldir	(422)	(79)	(700)	-	(1)	(740)	(1.942)
Víkjandi lántökur	(13.340)	-	-	-	-	-	(13.340)
Samtals	(200.899)	(4.776)	(62.823)	(306)	(887)	(47.552)	(317.243)
Hrein staða í efnahagsreikningi	7.787	1.116	19.595	3.325	751	(28.748)	3.826
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(3.945)	(1.239)	(18.510)	(3.233)	(623)	29.144	1.594
Hrein gjaldeyrisstaða	3.842	(123)	1.085	92	128	396	5.420

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

62. Gengi erlendra gjaldmiðla

Samstæðan notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem árshlutareikningur þessi nær til:

	30.9.2019	31.12.18	Breyting í %	Meðalgengi 1.1-30.9 2019	Meðalgengi 1.1-30.9 2018
EUR/ISK	135,10	133,20	1,4%	136,93	123,88
GBP/ISK	152,44	148,24	2,8%	155,18	140,05
USD/ISK	123,89	116,54	6,3%	121,99	103,89
JPY/ISK	1,1459	1,0623	7,9%	1,1182	0,9445
CHF/ISK	124,17	118,25	5,0%	122,65	107,06
CAD/ISK	93,55	85,32	9,6%	91,72	80,89
DKK/ISK	18,093	17,859	1,3%	18,345	16,628
NOK/ISK	13,636	13,465	1,3%	14,002	12,886
SEK/ISK	12,599	13,137	(4,1%)	12,986	12,087

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

63. Breyting á reikningsskilaaðferðum

Reikningsskilaaðferðirnar sem beitt er í árs hlutareikningnum eru þær sömu og í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2018, að undanskildum þeim breytingum sem koma fram hér að neðan.

IFRS 16 - Leigusamningar

Reikningsskilaaðferðirnar sem beitt er í árs hlutareikningnum eru þær sömu og í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2018, að undanskildum breytingum vegna innleiðingar á reikningsskilastaðlinum IFRS 16 *Leigusamningar* frá og með 1. janúar 2019. Samstæðan hefur beitt afturvirkri aðferð við innleiðingu á IFRS 16 og samanburðarfjárhæðir eru ekki endurreiknaðar. Með þessari aðferð eru samanlögð áhrif við upphaflega innleiðingu færð bókhaldslega yfir á óráðastafað eigið fé í efnahagsreikningi að teknu tilliti til skatta þann 1. janúar 2019.

Aðferð sem beitt er frá og með 1. janúar 2019

(a) Þegar samstæðan er leigutaki

Leigusamningar sem samstæðan á aðild að sem leigutaki eru aðallega rekstrarleigusamningar. Þessi tegund leigusamninga, að undanskildum þeim sem eru til skemmri tíma og þeim sem falla undir smærri eignir, verður nú bókfærð í efnahagsreikningi bæði undir eignir (Aðrar eignir), sem nýtingarréttur á eign, og undir skuldir (Aðrar skuldir), sem leiguskuld. Í upphafi verður leiguskuld og afnotaréttur af eign metin sem núvirði leigugreiðslna (skilgreindar sem óhjákvæmilegar greiðslur). Nýtingarréttur af eign er svo afskrifaður með línulegri aðferð á leigutímabilinu og er afskriftin færð í rekstrarreikning meðal annars rekstrarkostnaðar. Leiguskuldin er metin sem núvirði framtíðar leigugreiðslna miðað við ávöxtunarkröfu leigusamningsins eða, ef ekki er hægt að ákvarða hana, jaðarlántökukostnað samstæðunnar. Almennt notar samstæðan jaðarlántökukostnað sinn sem ávöxtunarstuðul. Vaxtagjöld leiguskuldarinnar eru færð í rekstrarreikning meðal vaxtagjalda. Á fyrstu níu mánuðum ársins 2019 hefur samstæðan fært í reikningsskilum sínum 359 milljónir króna sem afskrift vegna nýtingarréttar leigueigna og 52 milljónir króna sem vaxtagjöld af leiguskuldum, en áður var allur kostnaður samstæðunnar vegna rekstrarleigu færður meðal annars rekstrarkostnaðar.

(b) Þegar samstæðan er leigusali

Þegar um er að ræða fjármögnunarleigusamninga, er núvirði leigugreiðslna skráð sem krafa, undir útlán og kröfur á viðskiptavini. Fjármagnstekjur eru færðar yfir líftíma leigusamningsins, með því að endurspegla fasta ávöxtunarkröfu af hreinni fjárfestingu samstæðunnar í leigusamningnum.

Aðferð sem beitt var fyrir 1. janúar 2019

(a) Þegar samstæðan er leigutaki

Leigusamningar sem samstæðan á aðild að sem leigutaki eru aðallega rekstrarleigusamningar. Á leigutíma eru greiðslur fyrir rekstrarleigu færðar línulega í rekstrarreikning undir liðinn „Annar rekstrarkostnaður“.

Þegar rekstrarleigusamningi er rift áður en leigutíminn er útrunninn, er hver sú fjárhæð sem greidd er leigusala gjaldfærð á því tímabili sem riftun á sér stað.

(b) Þegar samstæðan er leigusali

Þegar um er að ræða fjármögnunarleigusamninga, er núvirði leigugreiðslna skráð sem krafa, undir útlán og kröfur á viðskiptavini. Fjármagnstekjur eru færðar yfir líftíma leigusamningsins, með því að endurspegla fasta ávöxtunarkröfu af hreinni fjárfestingu samstæðunnar í leigusamningnum.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

64. Rekstur eftir ársfjórðungum

Rekstrarreikningur	2019			2018			
	3F	2F	1F	4F*	3F	2F	1F
Vaxtatekjur	16.874	20.555	17.899	19.381	17.622	16.316	16.059
Vaxtagjöld	(7.243)	(10.341)	(7.654)	(8.413)	(7.252)	(6.481)	(6.418)
Hreinar vaxtatekjur	9.631	10.214	10.245	10.968	10.370	9.835	9.641
Breyting á framlagi vegna gengistryggðra útlána og krafna á viðskiptavinum	-	-	-	-	-	1.129	-
Virðisbreyting útlána og krafna	(1.047)	(1.383)	(1.024)	(210)	(89)	(426)	1.024
Virðisbreyting annarra fjáreigna	(9)	5	30	(76)	-	-	-
Hrein virðisbreyting	(1.056)	(1.378)	(994)	(286)	(89)	703	1.024
Hreinar vaxtatekjur eftir hreina virðisbreytingu	8.575	8.836	9.251	10.682	10.281	10.538	10.665
Þjónustutekjur	2.784	2.861	2.903	3.269	2.565	2.926	2.460
Þjónustugjöld	(826)	(785)	(843)	(914)	(639)	(741)	(769)
Hreinar þjónustutekjur	1.958	2.076	2.060	2.355	1.926	2.185	1.691
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	649	1.776	3.442	(58)	(151)	(333)	2.196
Hreinn gengismunur	(39)	(87)	(158)	(676)	(352)	(399)	(70)
Aðrar tekjur og gjöld	211	266	438	537	348	195	2.350
Aðrar rekstrartekjur	821	1.955	3.722	(197)	(155)	(537)	4.476
Rekstrartekjur samtals	11.354	12.867	15.033	12.840	12.052	12.186	16.832
Laun og launatengd gjöld	3.284	3.689	3.680	3.835	3.222	3.869	3.663
Annar rekstrarkostnaður	2.167	2.340	2.522	2.373	2.353	2.287	2.335
Rekstrargjöld samtals	5.451	6.029	6.202	6.208	5.575	6.156	5.998
Hagnaður fyrir skatta	5.903	6.838	8.831	6.632	6.477	6.030	10.834
Tekjuskattur	(1.591)	(1.444)	(1.037)	(1.737)	(1.615)	(1.609)	(1.892)
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(1.065)	(1.065)	(1.010)	(1.028)	(1.082)	(910)	(840)
Hagnaður tímabilsins	3.247	4.329	6.784	3.867	3.780	3.511	8.102
Efnahagsreikningur	30.9.2019	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018	30.9.2018	30.6.2018	31.3.2018
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	56.680	63.990	63.014	70.854	61.155	68.372	82.266
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	96.786	84.830	80.954	77.058	88.749	97.214	100.216
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	29.150	27.658	25.151	23.547	27.766	28.756	25.666
Útlán og kröfur á lánastofnanir	71.222	71.812	88.664	71.385	84.513	47.937	41.796
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.136.804	1.130.915	1.095.376	1.064.532	1.038.005	989.481	936.636
Aðrar eignir	23.476	22.348	24.744	17.335	15.399	16.261	17.455
Eignir í sölumeðferð	1.144	1.282	1.394	1.330	1.618	1.832	2.113
Eignir samtals	1.415.262	1.402.835	1.379.298	1.326.041	1.317.205	1.249.853	1.206.148
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	47.860	34.430	36.636	34.609	34.714	27.504	30.943
Innlán frá viðskiptavinum	703.762	697.898	694.820	693.043	692.675	654.689	622.021
Lántökur	366.337	377.680	351.005	314.412	308.362	297.684	284.484
Aðrar skuldir	39.980	37.768	36.701	30.997	32.614	37.764	39.984
Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	30	30	30	30	73	27	41
Víkjandi lántökur	13.433	14.417	13.900	13.340	12.875	72	74
Eigið fé	243.860	240.612	246.206	239.610	235.892	232.113	228.601
Skuldir og eigið fé samtals	1.415.262	1.402.835	1.379.298	1.326.041	1.317.205	1.249.853	1.206.148

* Fyrstu þrír árshlutar ársins 2019 og fyrstu þrír árshlutar ársins 2018 voru kannaðir af endurskoðanda bankans

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

65. Lykiltölur og hlutföll

	2019			2018			
	3F	2F	1F	4F	3F	2F	1F
Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	9,7%	11,2%	14,5%	11,2%	11,1%	10,5%	18,3%
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	5,4%	7,1%	11,2%	6,5%	6,5%	6,1%	13,7%
Arðsemi eigin fjár eftir skatta, án bankaskatts	7,1%	8,9%	12,9%	8,2%	8,3%	7,7%	15,1%
Kostnaðarhlutfall	43,9%	42,3%	38,7%	47,3%	45,9%	53,6%	37,9%
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildarfjármagns	1,5%	1,7%	1,8%	1,9%	1,7%	2,0%	2,0%
Arðsemi eigna	0,9%	1,2%	2,0%	1,2%	1,2%	1,1%	2,7%
Vaxtamunur eigna og skulda	2,3%	2,3%	2,5%	2,8%	2,7%	2,7%	2,7%
Hagnaður á hlut	0,14	0,18	0,29	0,16	0,16	0,15	0,34
	30.9.2019	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018	30.9.2018	30.6.2018	31.3.2018
Eiginfjárlutfall alls	23,6%	23,7%	23,8%	24,9%	24,8%	24,1%	24,7%
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	22,3%	22,3%	22,4%	23,6%	23,5%	24,1%	24,6%
Vogunarlutfall	15,2%	15,2%	15,3%	16,1%	15,9%	16,4%	16,7%
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	161,5%	162,0%	157,6%	153,6%	149,9%	151,1%	150,6%
Hlutfall innlána af heildareignum	49,7%	49,7%	50,4%	52,3%	52,6%	52,4%	51,6%
Lausafjárþekja samtals	186%	174%	243%	158%	154%	164%	171%
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	158%	164%	165%	166%	168%	165%	168%
Ársverk í lok tímabils	903	903	922	919	948	955	998

Lykiltölur og hlutföll	Skilgreining
Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	Hagnaður fyrir skatta / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	Hagnaður / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Arðsemi eigin fjár eftir skatta, án bankaskatts	Hagnaður án bankaskatts / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Kostnaðarhlutfall	Rekstrargjöld / (hreinar rekstrartekjur - virðisbreytingar útlána)
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildarfjármagns	Heildar rekstrarkostnaður / meðalstöðu eigna
Arðsemi eigna	Hagnaður eftir skatta / meðalstaða eigna á tímabili
Vaxtamunur eigna og skulda	(Vaxtatekjur / meðalstöðu eigna) - (vaxtagjöld / meðalstöðu skulda)
Hagnaður á hlut	Hagnaður ársins sem tilheyrir hluthöfum/ veginn meðalfjöldi útistandandi hluta
Eiginfjárlutfall alls	Eiginfjárgrunnur samkvæmt ákvæðum laga (CET1 + AT1 + T2) / áhættugrunnur
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1) / áhættugrunnur
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	Bókfært eigið fé - frádráttarliðir (óefnislegar eignir, frestuð skattinneign)
Viðbótar eigið fé þáttar 1 (AT1)	Eiginfjárgæringar undir þætti 1 aðrir en almennt eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 1 (T1)	Almennt eigið fé þáttar 1 + viðbótar eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 2 (T2)	Víkjandi lán - lögbundnar niðurfærslur
Eiginfjárgrunnur	CET1 + AT1 + T2
Vogunarlutfall	Eigið fé þáttar 1 / (heildareignir + liðir utan efnahags)
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	Útlán og kröfur á viðskiptavinum/ innlán frá viðskiptavinum
Hlutfall innlána af heildareignum	Innlán frá viðskiptavinum/ eignir alls
Lausafjárþekja samtals	Lausafjárforði / nettóútfærði lausafjár næstu 30 daga á álagstímabili
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	Tiltæk stöðug fjármögnun / nauðsynleg stöðug fjármögnun
Ársverk í lok tímabils	Fjöldi starfsmanna í lok tímabils